

Glasilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za izposojnino 60 Din. — Posla-
metna številka 1 Din. — V izdajateljskem delu vsaka določena vrstica ali nje precej 10 Din.

Izdaja vsake srede ob 6 jutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, narodna,
reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Repitarska ulica šte. 6.

Velik uspeh SLS zoper korupcijo.

Da je gospodarstvo v naši državi tako na tleh, je v velikem delu kriva korupcija: na odločilnih mestih državne uprave so se deli in še sede ljudje, ki so na debelo kradli iz državnih kas. Tekom let smo navedli že celo vrsto primerov, ki so postali očitni in javni. Koliko pa jih je, ki bodo za večno ostali zagrnjeni s plaščem tajnosti.

Dr. Korošec je parkrat na najvišjem mestu povedal, da je korupcija najhujša rana na našem državnem telesu, rana, ki jo je treba za vsako ceno izrezati. Vsi se še dobro spomnimo, kako je vprav SLS začela velik boj proti korupciji, kako so se ji pridružile tudi druge stranke in kako je vprav radi vztrajnosti naših poslancev tudi v Belgradu bolj in bolj prodiralo prepričanje: korupcija je treba iztrebiti.

Lansko leto so prišle na dan velike korupcijske kupčije Rade Pašiča. To je dalo povod, da se je zganila tudi narodna skupščina. Izvolil se je odbor, katerega naloga je bila v gotovem roku preiskati vse korupcijske afele ter potem predložiti narodni skupščini svoje mnenje.

Ta odbor je sedaj to delo dokončal. Marsikaj je dognal, marsičesa ni mogel dognati, ker so bili korupcionisti navadno toliko zviti, da so vse določene sledi zbrisali za seboj.

Šlo je sedaj za to, kakšen predlog naj stavi ta odbor narodni skupščini. In tu se je razvil zanimiv boj med SLS in žerjavovci, v katerem je SLS častno zmagala ter korupciji — če narodna skupščina izvrši ta predlog — zadala za vedno smrtonosen udarec.

Znano je, da so demokrati (Žerjavovci) sami prizadeti po korupciji, da so od korupcije živeli in na ta način dobivali milijone denarja. Slučaj s Slavensko banko, kjer je bila njihova roparska korupcija tako obsežna, da je banka skrahirala, nam dovolj jasno kaže, v kakšni zlahti so žerjavovci s korupcijo. V celem večletnem boju zoper korupcijo so žerjavovci smešili SLS ter udarjali proti njej. Zato nam je čisto razumljivo, da so tudi v teh zadnjih bojih, ko se javno niso upali postaviti za korupcijo, vse poskušali, da bi ostalo odprtih še mnogo skrivnih vrat, po katerih bi se mogel stekati javni denar še v prihodnosti v žerjavovske strankarske in zasebne kase.

Naš zastopnik poslanec dr. Hodžar je stavil predlog, ki meri

1. na to, da naj narodna skupščina po veljavnih predpisih postopa proti vsem osebam, najsibodo to ministri, uradniki ali privatne osebe, o katerih krivdi se je narodna skupščina na podlagi poročila tega odbora prepričala. (Ta odbor namreč še ni končal svoje naloge in ni pregledal še vsega);

2. da se sklene poseben zakon proti korupciji, zakaj dosedaj takega zakona nimamo, razen zakon o odgovornosti ministra, ki se pa praktično nikdar ne izvaja; stra, ki se pa praktično nikdar ne izvaja, ker je prenerodno sestavljen;

3. da naj narodna skupščina tudi kaj ukrene, da se morejo nadzirati izdatki iz zaupnih fondov posameznih ministrstev (zakaj s temi fondi se verjetno vrše velike korupcije);

4. naj železniški minister predloži nove predpise o železniški službi. Zakaj baš v železniških zadevah so se vršile največje nerednosti in je to treba v prihodnosti na vsak način preprečiti.

5. končno navaja predlog podatek, v čem se je pregrešil Rade Pašič.

Iz teh predlogov naših poslancev vidimo, da je njihova skrb v prvi vrsti ta, da se v prihodnje vsaka zloraba na čim najbolj način prepreči. Zakaj treba je na vsak način zabraniti, da bi se še naprej državni denar stekal v strankarske in zasebne žepce. Zato zahteva SLS poseben zakon proti korupciji ter nove predpise v železniški upravi. Za nazaj zahteva kazni za vse, o katerih bo anketni odbor dognal, da so krivi.

Kaj pa Žerjavovci?

Značilno pri žerjavovskem predlogu je to, da ne vsebuje ničesar, kar bi v prihodnje moglo preprečiti korupcijo. In vendar gre v vsem boju proti korupciji za to, da se v prihodnje prepreči tako strašno ropanje državnega denarja. Dokler se korupcija popolnoma ne onemogoči, je zdravo državno gospodarstvo izključeno. V drugi vrsti gre šele za to, da se dosedanj krivci kaznujejo. To je nujno potrebno, toda denarja vendarle ne bo več nazaj. Predlog žerjavovca Popoviča pa zahteva samo kazni za dosedanje krivce, ne zahteva pa, da

Iz današnje številke.

Velik uspeh naših poslancev v boju zoper korupcijo. Vlada bo mora predložiti poseben zakon proti korupciji, železniški minister pa nove predpise o železniški upravi. Prometni minister je pod vtisom predloga SLS že upokojil načelnika glavnega železniškega ravateljstva Iliča. — Prvič se je zgodilo, da se finančni minister v skupščini izjavlja za znižanje davkov ter za omiljenje davčne prakse. Gledalo se bo, da se kmetško gospodarstvo polagoma zopet dvigne. V celem govoru finančnega ministra so posnete točke iz gospodarskega programa SLS. — 7500 slovenskih kmetov bo v prihodnjem proračunskem letu opreščenih dohodninskega davka. — Delo naših ministrov. — Velik potres v Dalmaciji in Hercegovini.

se v prihodnje vsa vrata korupcije zapro. In za to vendarle največ gre.

SLS zmagala.

Naš zastopnik v preiskovalnem odboru dr. Hodžar ni hotel odnehati, tudi proti radikalom ne, dasi so imeli le-ti tudi svoj predlog. Končno so radikali svoj predlog umaknili, na glasovanje sta prišla predlog SLS in žerjavovski predlog. Naš predlog je zmagal z enim glasom večine.

Žerjavovci so po tem krepkem udarcu, ki ga je dobila korupcija v preiskovalnem odboru, zakričali kot obstreljena zver. Nataknil so si masko najhujših vojščakov proti korupciji ter kričali SLS zagovarja korupcijo. In to ljudje, kateri so s svojo brezmejno korupcijo uničili Slavensko banko ter na milijone slovenskega premoženja. Kdor primerja oba predloga, žerjavovskega in našega, bo pa videl, kako grdo hinavščino zopet igrajo žerjavovci.

Naši ministri na delu.

Skrb zastopnikov SLS v vladi je sedaj v prvi vrsti ta, da preokrenejo vso smer državne uprave v to, da se bo začelo pravilno gospodariti, da se stanje našega ljudstva izboljša, da se davčna preobremenitev zmanjša. Govor finančnega ministra priča, da se v tem oziru krepko pozna njihovo delo. Bog daj, da bi se to tudi moglo še izpeljati.

Vrhutega je minister za gradbe Dušan Serbec temeljito proučil stanje cest v Sloveniji ter izposloval od ministrskega sveta večje kredite za popravilo istih.

Minister Serbec je dalje dovolil 150 tisoč dinarjev podpore za zgradbo državne ceste Tribuče—Bojanci.

Na predlog dr. Kulovca je dovolil ministrski svet en milijon dinarjev za kmetijske razstave v državi, katerih namen je pospeševati zlasti strokovno kmetijsko izobrazbo.

Dalje je imel dr. Kulovec s finančnim ministrom razgovor o odpravi uvozne carine na umetna gnojila, na galico, kmetijsko orodje in še nekatere druge predmete. Finančni minister je pristal na dr. Kulovčeve predloge.

Nadalje sta razpravljala o potrebi kreditov za ureditev Save, Drave in Donave.

Minister dr. Gosar je dovolil posojilo društvu za gradnjo stanovanj v Mariboru. Nadalje je imel dolgo konferenco z zastopniki delavske zbornice za Slovenijo o zavarovanju delavcev.

Nove besede iz Belgrada.

Dosedaj nismo bili vajeni slišati iz Belgrada, da je Slovenija preobremenjena z davki, da je kmetom treba pomagati, da je treba davke znižati.

Da, slišali smo jih tudi iz Belgrada. Toda govorili so jih leto za leto naši poslanci. Toda z vladnih klopi pa smo slišali: Slovenija je bogata, nikjer nimamo tako lepih cest, kot jih imate v Sloveniji, v pobiranju davkov se Slovencem ne godi nobena krivica — o kmetškemu stanu in njegovih potrebah pa se dosedanjim vladam sploh ni zdelo vredno govoriti.

Danes pa je vendar enkrat tudi z najmerodajnejšega mesta v Belgradu došla odrošilna beseda za Slovenijo in za našega kmeta. Govoril jo je sam finančni minister ob priliki, ko je predložil proračun za leto 1927-28.

Mi dobro vemo, da so te besede narekovali finančnemu ministru ministri SLS. Ali bodo držale? Držale bodo, dokler bodo držali radikali kot najmočnejša stranka. Dokler bo SLS v vladi, ni nobenega strahu, da se bo skušalo resno delati in presnavljati po besedah finančnega ministra.

Kaj je torej povedal finančni minister? Med drugim to-le:

Davke je treba zmanjšati, davčni vijak odviti.

Zelo potrebno je, da se izvede izenačenje davkov, posebno neposrednih davkov. Ta neenakost je zelo škodljiva za gospodarski razvoj države sploh.

Zato minister izjavlja ponovno, da imamo z ozirom na to nujno dolžnost, izvesti davčno reformo, ki bo brez dvoma ublažila nesorazmerne davčne obremenitve.

Isto tako se nam nalaga nujna dolžnost, da se preneha s povečanjem davčne preobremenitve. Postopoma je treba pričeti, kolikor je to mogoče, z zmanjšanjem posebno tistih bremen, ki se najtežje prenašajo. Vprašanje dolžnih davkov je treba urediti.

Treba je storiti potrebne ukrepe za izboljšanje davčne uprave, ki je bila dosedaj takšna, da se je ponekod davčni vijak navil do skrajnosti.

Svoja izvajanja o davčni reformaciji je finančni minister podprl z raznimi primeri, iz katerih je izvajal posledice, da je treba davčno preureditev brez dvoma v najkrajšem času izvesti, da se davki zmanjšajo in omili davčna praksa.

2

Kmetu je treba pomagati.

Dalje povdarja finančni minister, da je treba kmetu njegov položaj olajšati ter mu ustvariti primerne pogoje za zdrav razvoj. Zato je treba predvsem okrepiti kmetijsko produkcijo, organizirati domača tržišča, nuditi kmetom kredit in olajšati plačevanje njegovih delgov, kajti v poslednjih letih se je ljudstvo pričelo zadolževati.

Dalje, da se zmanjšajo davčna bremena, posebno tista, ki obremenjujejo porabo, da se zmanjšajo cene potrebščinam, ki jih kmet največ rabi, da se mu na ta način olajša položaj.

Državna finančna politika mora svoje interese prilagoditi interesom kmetijstva in gospodarstvo sploh.

Predvsem je potrebno ukreniti, da se državno gospodarstvo osvobodi prevelikih davčnih bremen, ki danes ovirajo vse delo. Z ozirom na to bo državna finančna politika pripravila končnoveljavne predpogoje za končno stalnost dinarja. V tem oziru bo vlada skušala obdržati dinar na višini in izključiti padee in skakanje njegove vrednosti. To zahtevajo gospodarski interesi države. To zahtevo bomo branili z vsemi možnimi sredstvi.

Nekatere olajšave. Dohodnina v Sloveniji se zniža.

Z ozirom na prihranke, ki jih je izvršil finančni odbor v državnem proračunu, bo vlada predlagala finančnemu odboru, da se zmanjšajo cene nekaterim monopolnim predmetom, katere široki ljudski sloji neobhodno rabijo (n. pr. sol) in da se ukine trošarina za gotove predmete, da se izboljša promet, da se ukinejo davki na vloge, da se olajša varčevanje, da se zmanjšajo kazni za monopolne prestopke.

Vlada je sprejela predlog, da se poveča eksistenčni minimum na 6000 Din v Sloveniji.

Tekom proračunske debate je vstavila še druge predloge za izvedbo njene finančne politike.

Finančni minister je še dalje govoril o varčevanju, ki se je močno doseglo že s tem, da se je proračun znižal s 15 milijard na 11, dalje je poudarjal, da bo treba kmetijstvo postaviti na tisto višino, ki mu gre. (Danes smo žal v kmetijstvu na najnižji stopnji baš v Jugoslaviji, kjer se na enakem prostoru od vseh držav najmanj pridela. Op. ur.)

Minister je tudi govoril o samoupravi, to se pravi o deželni zborih, ki jim

bo treba najti dohodkov. Zakaj gotovo je, da bodo baš deželni zbori, če bodo deložmožni, lahko največ storili za povzdigo gospodarstva.

7500 kmetov in delavcev oproščenih dohodnine.

Ministri SLS so dosegli, da se od 1. aprila dalje najmanjša obdavčljiva vsota pri dohodninskem davku zviša od 5000 na 6000 Din. Ker velika večina naših kmetov plačuje dohodninski davek od dohodkov, ki znašajo le nekaj nad 5000 Din, bodo vsi ti kmetje za prihodnje proračunsko leto oproščeni dohodninskega davka. Teh kmetov v celi Sloveniji je približno 7500.

Tako je SLS v prvem tednu svojega dela v vladi prihranila Sloveniji na milijone dinarjev.

Seveda je to zaenkrat šele predlog vlade, ki ga bo morala narodna skupščina do 1. aprila še sprejeti. Če bo SLS ostala v vladi, je gotovo, da bo predlog sprejet, če bi pa morda vlada radi morebitnega razdora med radikali padla, je seveda vprašanje, kaj bi naredila s tem predlogom prihodnja vlada.

Kako Domovina laže.

Klerikaleci so glasovali za dosedanje visoke davke na debelo laže zadnja »Domovina«. SLS je glasovala za proračun, ki ga vsaka država, kakor tudi vsaka občina mora imeti. Če je glasovala za proračun, je seveda glasovala tudi za davke kakor občinski odboornik glasuje za občinske doklade, kadar glasuje za občinski proračun. Toda, kar je »Domovina zamolčala in v tem obstoji grdobija njene laži, je to, da je SLS glasovala za znižane davke, dočim so žerjavovci še vedno, kadar so glasovali za proračun, glasovali za zvišane davke. Vse te davke, ki jih sedaj našteva dr. Žerjav v »Domovini«, je uvedla žerjavovska vlada in nikdar ni dopustila, da bi se ukinili. SLS jih pa bo ukinila, toda preje mora poskrbeti, da se državno gospodarstvo obdrži v ranotežju. Žerjavovci so glasovali tekom 8 let za celo vrsto novih nepotrebnih davkov, SLS niti za enega novega, pač pa sedaj za znižane.

»SLS ni dosegla ničesar in kakor vidimo, tudi zahtevala ni ničesar.« Zopet hudobna laž! SLS je kot pogoj za vstop v vlado veliko zahtevala v korist ljudstva in je tudi nekaj dosegla. Priznanice 20 odstotnega odtegljaja pri svoječasnji zamenjavi kron, za katere je marsikdo mislil, da so že brez pomena, so dobile polno vrednost pri plačevanju davka; dohodninski davek se bo plačeval mesto od dosedanjih 5000 Din, šele od 6000 Din dalje, s čemur bo kmetško ljudstvo pri davku za več milijonov na boljšem itd. Tekom proračunske debate pa bo še marsikaj prišlo v proračunu v korist Slovenije.

»Klerikaleci so glasovali za korupcijo«, kriče oni ljudje, ki bi jih politično že davno več ne bilo, če bi ne bili polni svojih blagaj na račun raznih korupcijskih skandalov. Žerjavovci so zato tako hudi, ker naši

poslanci ni hoteli glasovati za njihov predlog, po katerem bi bilo sleparstvo v bodoče še vedno mogoče, naši pa so zahtevali zakon proti korupciji, s katerim bo korupcija v bodoče preprečena, če pa se bo kljub temu kdo predrznil krasti iz državnih blagaj, bo kaznovan, da bo celo življenje imel dosti. Takega zakona pa se žerjavovci boje. Strah jih je. Ze vedo zakaj. Zato vpijejo in lažejo.

»Korupcijonistom so dali klerikaleci s svojim glasovanjem potuho,« lažejo prijatelji »Slavensko banke«. Pa glej! Takoj po sprejetju tozadevnega predloga naše stranke je moral na odredbo sedanje vlade zapustiti svoje službeno mesto glavni ravnatelj železnice Ilič in cela vrsta visokih uradnikov. Kaznovani pa bodo še vsi drugi, ki so državo odškodovali. Žerjavovci se »borijo« proti korupciji s praznimi besedami, mi pa — z dejanji!

»SLS je šla reševati potapljačo se radikalno ladjo,« pravi »Domovina«. — Ogabna laž! Na opetovane pozive je vstopila naša stranka v vlado, da skupno z najmočnejšo radikalno stranko izvleče državni voz iz žerjavovskega blata, če bodo radikali ohranili dobro voljo. Ako bodo radikali složni, vztrajni in dostopni za naše nasvete, bodo razmere v državi, pa tudi v Sloveniji kmalu boljše. Razlika med nami in žerjavovci je ta: mi smo prišli za vladne vajeti, da pomagamo državi in svojemu narodu, oni pa so vrsto let tirali s svojim protiljudskim vladanjem svoj lastni narod v pogubo.

»Ljudstvo, ki ga je SLS med volitvami tako obmetavala z obljubami, je ostalo zapuščeno in izdano.« — Nič nismo obljubljali, nasprotno, vedno smo poudarjali, da bo treba časa in nadčloveškega truda, da popravimo vaše krivične, protiljudske zakone, s katerimi ste mrevnarili ubogo slovensko paro skoraj vso povojno dobo. Naše ljudstvo ni »zapuščeno in izdano«, temveč naši voditelji in naši poslanci so s svojim srcem in s svojim delom z njim in zato zre slovenski narod z vsem zaupanjem v SLS in nje zastopnike.

Kaj pišejo nasprotniki.

Saj smo vedeli, da bo tako. Socialno-demokratska časopisa »Delavska politika« in »Delavec« polnita po vstopu SLS v vlado svoje predale z neslanimi lažmi o klerikalcih, obenem pa v svoji drznosti stavita zahteve, ki jih nihče na svetu ne more izvesti čez noč. — Naša stranka je poštna in bo delovala tako, kot je prav, brez ozira na napade in nasvete onih, ki nimajo za zastopnike vernega slovenskega ljudstva drugega na jeziku, kot omalovaževanje in — grdo laž. Zapomnite si, rdeča gospoda, enkrat za vselej, da sta SLS in nje zastopstvo v vladi in parlamentu odgovorna edino — svojim volivcem.

Bivša narodnosocialistična Nova pravda. Iste »Tedenske slike«, kakor pri »Domovini«, iste laži in obrekovanja, kakor v žerjavovskih listih. Nobenega samostojnega nastopa v korist nižjih stanov. Obžalovanja vredni oni, ki se dajo krmiti s takim »delavskim« listom.

V vsako hišo Domoljuba!

Samostojneži in nasilje. Zadnji »Kmet-ski list« piše o nasilju, ki so ga bili baje deležni radičevci na Hrvaškem pri zadnjih oblastnih volitvah. Mi obsojamo vsako nasilje, toda dvomimo, da so samostojneži v tem oziru poklicani, da dajejo komu lepe nauke. Spomnijo naj se le, kako so oni pred leti s sirovo silo razbijali občne zборе podružnic »Kmetijske družbe« in tudi z divjaškim kričanjem in dejanskimi napadi na glavnem občnem zboru iste družbe onemogočili izvolitev — glavnega odbora. Ali se tudi še spominjajo dogodka v Velikem Gabru pred leti?

Prva »žrtev« brez žrtev. »Kmet-ski list« se v družbi z žerjavovskim »Jutrom« silno huduje, ker je pristojna cerkvena oblast prestavila sedež dekanata iz Kranja v Cerklje. Mi pa vemo, da so žerjavovci in puceljci na vse strani premeščali uradnike samo radi politike, dočim nam je iz prvega vira znano, da je bila bivšemu g. dekanu v Kranju odvzeta dekanska oblast iz čisto cerkvenih razlogov, kar je razvidno tudi iz tozadevnega dekreta.

Pred volitvami in po volitvah. Pred volitvami se je »Kmet-ski list« skrbno ogibal napadov na duhovščino. Usiljivo nazivanje »prečastiti« je bilo na dnevnem redu. Ker ni s svojo hinavščino nič dosegel, je pokazal po volitvah — pravo barvo. Zdaj že poklanja svoje »prečastito« spoštovanje v dopisih iz Medvod, Strug, Velesovega, Sv. Petra na M. Selu in St. Jurja ob Ščavnici.

Kdo je zmagal pri zadnjih volitvah? Ves svet ve, da je zmagala v Sloveniji Slovenska ljudska stranka. Tudi Kmet-ski list do 9. februarja tega ni tajil. V 6. številki pa pravi: »Ni zmagala politična zavest ljudstva, ampak zmagal je — hudič. Hudič naj vzame tega hudiča!« — Ali si še enega želite? Saj ste že od prvega dobili dovolj po — grbi!

»Pošten človek umrje kjer koli in je lahko pokopan tako ali tako,« fantazira glasilo slovenskih radičevcev. Čudni so ti ljubi samostojni dopisniki: v življenju govorijo tako, ko pa pride smrt, jim ni noben pogreb dovolj slovesen in nobeno pokopališče dovolj blagoslovljeno.

»Zakaj se bojite« vzklika g. P. (Pucelj?) v »Kmet-skem listu«. Misli namreč, da se naši ljudje duhovnikov boje in da je radičevščina pri oblastnih volitvah zato pri nas propadla. V zmoti ste g. P. — Slovensko ljudstvo se duhovnikov prav nič ne boji, ampak jih ljubi in spoštuje. Pa tudi mnogi vaši dosedanjí somišljeniki se jim bodo približali, ker ne morejo biti vaših misli, da je vseeno, ali je človek pokopan na blagoslovljenem pokopališču ali na — konjskem britofu.

Kraljestvo božje.

Novi časopis s tem naslovom prinaša zanimive in živahne poljudne članke, mične zgodbe iz življenja in krasne umetniške verske slike. Vsak ga bo čital z užitkom in veseljem. Priporočila ga niska cena (10 Din) in bogata vsebina. Naročila se pri poverjenikih APOSTOLSTVA SV. CIRILA IN METODA ali pa naravnost pri upravi v Mariboru, Koroševa ulica 12.

PO SVETU

Italijani bi radi Dalmacijo. V Trstu se je te dni vršil občni zbor društva, ki se imenuje nacionalna liga. To društvo dela veliko propagando za odcepitev Dalmacije od Jugoslavije in za priklopitev k Italiji. Na občnem zboru so vsi govorniki povdarjali, da ima Italija pravico do Dalmacije in da ne odnehajo prej dokler ne bodo »pritisnili« na svoje prsi dalmatinskih bratov. Tu se zopet vidi, koliko je dati na prijateljstvo Italije, ki ne gleda drugega kakor kako bi čimprej kakšen kos odtrgala od naše države.

Istrski kmetje za svoje duhovnike. V Krkoveh v Istri so fašisti kruto preganjali tamošnjega župnika. Da župnika reši pred fašistovskimi nasilji, ga je tržaški škof dr. Fogar odpeljal v Trst. Te dni se je pa zglašilo pri tržaškem škofu odposlanstvo 200 slovenskih kmetov, ki so prišli škofa prositi, naj jim vrne priljubljenega župnika. Med odposlanci je bilo tudi mnogo žena in deklet.

Borba za romunski prestol se nadaljuje. Kralj Ferdinand leži na smrtni postelji, njegovemu sinu Karlu pa vlada še vedno brani domov. Vlada in kraljica Marija hočeta, da na vsak način po kraljevi smrti kraljica prevzame vladarstvo, dočim ima bivši prestolonaslednik Karel tudi mnogo pristašev. Vlada je začela Karlste preganjati in premeščati Karlu naklonjene polke. Glavno mesto Bukarešt je polno vojaštva. Vsa javna poslopja so zastražena; prepovedana so vsa zborovanja, da se ne bi moglo ljudstvo navduševati za Karla.

Revolucija na Portugalskem. Odkar so na Portugalskem pred 15 leti odpravili monarhijo, so tam revolucije in prevrati zelo pogosti. Sedaj vlada neki general Carmona, ki je lansko poletje vrigel generala Costa za vlade in se je sam polastil. Vladal je, kakor diktator brez parlamenta. Razumljivo je, da se je proti takšnemu vladanju pojavil velik odpor, ki je pretokle dni izbruhnil v pravcato revolucijo, ki je bila tako krvava, kakor še nobena portugalskih revolucij. Bili so se hudi boji med vstaji in vladnimi četami, obstreljevali so cvetoča mesta in mnogo stotin ljudi je izgubilo življenje. Kakor poročajo, so vladne čete premagale upornike in voditelje zaprle. Revolucionarji zahtevajo predvsem vpostavitve ustave in parlamentarno vlado.

Zopet razoroževanje. Ameriška vlada je poslala evropskim velesilam spomenico o razoroževanju. Seveda so vse velesile Anglija, Francija, Italija in Japonska polne lepih besedi in navdušeno pozdravljajo vsak predlog o razoroževanju, na drugi strani pa druga pred drugo tekmuje v oboroževanju in pripravih za vojno.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačovine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

NOVICAR

d Velik potres v Dalmaciji. Pretekli ponedeljek zjutraj ob pol 5 je v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji vrgel prebivalstvo iz postelj zelo močen potres, ki je bil najhujši v južni Hercegovini. V Stolcu so vse hiše močno poškodovane, vas Perkovići je popolnoma porušena, v Ljubini je porušena tobačna tovarna, v Metkoviću je razdejana železniška postaja, na Popovem polju se je pogreznil velik del zemlje, na Šabačkem polju je ranjenih 10 oseb, v Perkovićih je ena hiša izginila in je več oseb mrtvih, telefonske in telegrafске žice so potrpane. Med potresom so se utrinjali bliski, dasi je bilo jasno. V dalmatinskih obrežnih mestih so se porušili dimniki po strehah, ljudje so bežali na prosto ter odnašali s seboj, kar so v trenutkih prvega strahu prijeli v roko. Na potresnih aparatih v Zagrebu, Sarajevu in Mostarju je potres polomil igle. V Bosni ni povzročil škode, le prebivalstvo se je močno prestrašilo.

d Dopisnikom. Pri najboljši volji nismo mogli priobčiti vseh dopisov, ki so nam bili poslani. Prostor je prepičel, drugih stvari pa tudi ne smemo izpuščati. Splošno pravilo pa je: kratek dopis ima vedno prednost pred daljšim. Rajši večkrat, pa malo, kot pa veliko pa malokrat!

d Jugoslovanska armada. Francoski časopis »Gaulois« je priobčil daljši članek o naši armadi, ki jo pohvali v vsakem oziru kot najboljšo armado v osrednji Evropi.

d Eno milijardo dinarjev vseh davkov in doklad je lansko leto plačal Zagreb.

d 30.000 katoličanov je v Belgradu in njih število dan zadnem raste. Zato je belgradski nadškof ustanovil dve novi fari, tako da so sedaj v Belgradu tri katoliške župnije: Kristusa Kralja, sv. Antona in Matere božje.

d Veliko pomanjkanje trpe jugoslovanski izseljenci v Južni Ameriki, posebno v San Paolo, kjer je silno velika brezposelnost.

d »Slovenci so zaostal narod«, tako približno je nedavno zapisal hrvatski »Obzor«. »Politika«, ki ni slovenski časopis, pa prinaša poročilo, da je nedavno tega zahtevalo poljedelsko ministrstvo od okrajnega glavarja v Maglaju (v Bosni), da predloži imena peterih pismenih kmetov, katerim bi ministrstvo vzorno zboljšalo gospodarstvo, tako da bi njihove kmetije služile drugim za zgled. Glavar je predložil imena petih nepismenih kmetov. Na ponovno izrečno zahtevo ministrstva, da mora poslati imena pismenih kmetov, je glavar odgovoril, da v celem glavarstvu ne more iztakniti kmeta, ki bi znal brati in pisati. Tisti redki, ki so se v šoli tega naučili, so šli za orožnike, financarje, potnike, logarje itd. — Radičevski »Obzor«, ki slovenske kmete zmerja malo manj kot s tepci, naj se pride v Slovenijo učiti, da naš kmet še kaj drugega zna kot »a« pa »u«.

d Jugoslovanska — najlepše deklet v Evropi. Na Dunaju se je 7. februarja vršil končni izbor najlepših filmskih deklet. Zastopanih je bilo devet evropskih držav. Kot

prva je bila izbrana Zagrebčanka Štefica Vidačič, ki je bila takoj nastavljena za pol leta s tedensko plačo 100 dolarjev, to je 5600 dinarjev. Sedaj jo bodo izurili za filmsko igravko.

d Krav napad na hrvatske Orle. Na Čitluku v Hercegovini so radičevci, ki so zagrizeni svobodomislci, šli izzivat pred neko hišo, v kateri so bili zbrani Orli. Radičevci so krčali proti škofom, Orlom, pučki stranki itd. Iz hiše je kot odgovor zadonel nasproten klic, nakar so se radičevci s kamenjem in revolverji navalili na hišo. Orli v hiši so bili prisiljeni, da se branijo, nastala je bitka, v kateri sta bila dva radičevca hudo ranjena. Eden izmed njih je umrl. Radičevci so se nato maščevali s tem, da so drugi dan iz zasede napadli Orle, ko so šli v Mostar.

d Papežev nuncij v Belgradu, škof H. Pellegrinetti, je premeščen na izrečno željo polske vlade v Varšavo.

d 200% naklade. Žerjavovec Baltič zopet pošilja občinam poziv, da se naroče na ogromno v hrvaškem jeziku pisano književno delo »Enciklopedijo«, ki za naše občine nima prav nobenega pomena. Neka mala občina v kamniškem okraju bi morala samo za to knjigo naložiti 200% občinske naklade. Ponovno pojasnujemo, da nobena oblast ne more prisiliti župane, da plačajo to delo, ker ni za to zakonske podlage. Na vsak zvezek, ki pride, napišite: nazaj, ne sprejemem, podpiši se in štampiljko ter hajd nazaj na pošto. — Žerjavovci res čutijo z ljudstvom, kot se vidi.

d Duhovne vaje v Demu v postnem času. Za Orle: od 5. do 9. in od 12. do 16. marca. Za moške: od 18. do 22. marca in od 9. do 13. aprila. Za mladeniče: od 24. do 28. marca. — Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj zadnjega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Demu« do 6 zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno prijavijo. Kdor bi priglasičen ne mogel priti, se mora pravočasno odglasiti, da napravi mesto drugemu. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. — Pišite na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega cesta.

d »Sveta Vojska« v Ljubljani je imela v nedeljo 6. t. m. občni zbor. Iz poročil odbora je razvidno, da šteje društvo 37 podružnic oziroma treznostnih odsekov s 2122 člani. Poslovanje je bilo zelo živahno. Predavanj je društvo priredilo 89 pred 15.850 poslušalci. Vlog (pritožb, protestov itd.) na razne oblasti je društvo vložilo 128, pri podelitvi brezalkoholnih gostiln je društvo posredovalo v 28 slučajih. Letakov in lepakov je bilo razposlanih 2450, osebnih intervencij v raznih zadevah je izvršil predsednik 71, v družinah pijancev je društvo posredovalo 9 krat. Knjižnica ima čez 240 protialkoholnih del in 160 listov. Pod okriljem društva se je ustanovil dramatični odsek, ki bo zbiral primerno gradivo in ga dajal na razpolago vsem društvom, da bodo

mogla prirejati protialkoholne prireditve. »Sveta Vojska« se je preobnavala v popolno abstinentno organizacijo in bo delala vzajemno z družbo zoper pijančevanje, ki jo bo škofija ustanovila v vseh župnijah. — Ob tej priliki opozarjamo vse abstinate in abstinentinje, naj se organizirajo pri »Sveti Vojski« v Ljubljani, kjer dobe vsa natančnejša pojasnila.

d Nekaj za župane in občinske svetovalece. Sedaj se popravljajo volivni imeniki uradoma. Do 4. marca mora biti vse v redu. Kako se popravljajo ti imeniki uradoma, župani že itak vedo. Opozarjamo posebej le na dvojce: Letos bo več volitev. Treba, da so imeniki popolni. Nasprotnike, ki nimajo več volivne pravice, takoj venkaj. Drugo pa je to-le: V mnogih volivnih imenikih je cela vrsta ljudi, ki so umrli, se izselili ali pa drugače izgubili volivno pravico. Nihče jih ni izreklamiral, uradoma pa občine niso popravile imenikov. Čudno izgleda v nekaterih občinah, da je odstotek volivcev tako majhen, v resnici pa je drugače. Župani, občinski funkcionarji, uredite letos volivne imenike, da bodo odgovarjali dejstvu. Koliko truda je v volivni dobi s tem prihranjenega.

d Plavajoča univerza. Pretekli teden se je usidrala v Dubrovniku ameriška ladja, na kateri je nastanjena potujoča univerza s 400 slušatelji in 60 profesorji. Ladja plove po vsem svetu, profesorji predavajo, dijaki poslušajo ter obenem gledajo. Seveda, denar imajo, drugače kot pa naši ubogi slovenski študentje, ki pa zaradi tega niso nič manj brihtni.

d Kdor ne bo zadovoljen s postrežbo na kolodvorski restavraciji, bo lahko napisal svojo pritožbo v posebno knjigo, ki jo je sedaj zapovedal prometni minister in ki jo mora vsak kolodvorski gostilničar gostu na zahtevo predložiti.

d Tifus v Trbovljah. Zdravniška komisija je pregledala delavske barake v Trbovljah ter našla, da se nahajajo v zelo nečistem stanju. Čudno le, da ni še več bolnih. Taki milijonarji, kot je Trboveljska družba, bi pa že drugače morala poskrbeti za delavstvo. To je vendar vnebovpjioče! Naj se gredo učiti k ameriškemu Fordu!

d Hiša se podrla. V Skoplju se je dne 9. febr. podrla ena največjih hiš, takozvani Alibegov hram. V ruševinah je našlo smrt več oseb. Hiša se je nahajala v starem delu Skoplja, bila je prenočišče in kavarna obenem. V trenutku, ko se je primerila nesreča, je bilo v kavarni več ljudi, ki so poslušali cigansko godbo. Vse je groblja zasula. Odkopali so šele troje trupel, eno roko in deset težko ranjenih oseb.

d Vihar v Hercegovini. Pretekli četrtek je bil v celi Hercegovini silen vihar. Veter je pometal vse brzojavne drogove ob tla in polomil veliko sadnega in drugega drevja. V vsej Hercegovini je velik mraz.

d Burja na morju. Iz Sušaka poročajo, da je na morju še vedno toliko burja, da ladje ne morejo pluti. Jadrnica »Alda« je 6. febr. odplula iz Sušaka v Porto Corsini. Na morju jo je zajela burja in jo pritirala do obale. »Alda« se je ob obalnih pečinah razbila, posadko pa so rešili.

d Poročil se je v Šmarjeti na Dolenjskem g. Ivan Zoran iz Toplice z gđno El. Čudvan iz Šmarjete. Kot požrtvovalnima članoma naših društev obema najiskrenejše čestitamo!

d Zakvartan konj. V Mariboru sta neki mesar in neki kmet iz Bistrice igrala igro šnapsl. Mesar je zastavil 7000 Din, kmet pa svojega konja, ki ga je čakal na prežen pred gostilno. Kmet je izgubil in mesar je konja vzel. Kmet je šel na policijo, ki je sicer konja prignala nazaj ter vrnila kmetu, toda oba igralca se bosta zopet našla pred sodiščem, kjer pa ne bosta imela časa »šnapslati«.

d Umrl je 8. t. m. v Podturnu pri Toplicah Frane Murn v starosti 74 let. Odkar izhaja »Domoljub«, je bil on naročnik. Otrokom svojim ga je bral zimske večere in pri tem posebno povdarjal kršč. vzgojo, katero jim je ros postavil za življensko podlago. Dalje časa je bil pri njem na obisku sin p. Anzelm iz Amerike. Čudno: 8. t. m. je odšel nazaj čez morje na dolgo pot in prav ta dan pa tudi oče še na daljšo pot v večnost. V miru počivaj skrbni oče.

d Umrl je na Ježici vrl katoliški mož France Dobnikar, mesar in posestnik. Težko prizadeti družini naše sožalje!

d Umrla je v Zg. Besnici pri Kranju Marija Fabijan, vzorna krščanska mati. N. v m. p.!

d Umrl je v Zamostcu pri Sodražici starosta lovcev ribniške doline g. Blaž Kgun, znan pod imenom »Jagerbirt«. Star je bil 82 let. N. v m. p.!

d Avtomobilska nesreča. Med Gornjo av. Kungoto in Pesnico je neki avto vozil svate na ženitovanje. Kar nenadoma pa se je voz zaletel v neki jarek, se prekucnil in razbil, 4 svati pa so ječali pod razvalinami. Težko ranjeni so lastnik avtomobila Franc Senekovič, posestnik v Gor. Kungoti ter posestnik Franc Šel, ki ima zmečkano levo roko, lažje pa Filomena Šel in posestnik Rudolf Vračko. Lažje ranjeni pa sta dve osebi. Šofer je ostal zdrav ter takoj pobegnil.

d Nevaren požar v Mariboru. V Mariboru je v ponedeljek zvečer iz doslej še nepojasnjenega vzroka začela goreti tovarna žarnica »Voltac«. V tovarni ni bilo nikogar. Požar je takoj objel streho, med plameni pa so pokale žarnice, ki so bile v zalogi. Ogenj bi objel vso ulico, če ne bi bila takoj na mestu požarna bramba, ki je z močnimi curki tekmo pol ure požar omejila in ubila. Uničeni so vsi stroji in aparati ter vsa zaloga kemikalij in zaloga žarnic. Škoda je velikanska. Baje je krita z zavarovalnico.

d Divji prešič. Dne 9. februarja je graščinski upravitelj g. Ed. Pol v Jurkloštru ustrelil na zgornjem Volušu 92 kg težkega divjega prešiča, samca. Dolg je 1.35 m. Bilo jih je šest skupaj. Drugih pet je žal ušlo, ker ni bilo dosti lovcev. Ta divjačina dela poleti veliko škodo kmetom.

d Žalostna smrt neprevidnega dekleta. 20 letna Ivanka Babičeve iz Podgore pri Dobropoljah je služila pri gospej Tepinovi na Selu pri Ljubljani. Dasi je imela že na Dolenjskem nekega fanta, je navezala tu razmerje z ruskim hlapcem v žrebčarni Jakobom Kundurjukovim. Ivanka se je

zopet vrnila na Dolenjsko ter povedala, ko se je prejšnji teden vrnila na obisk v Ljubljano Rusu, da je njunega razmerja konec. Kundurjukov je njeno izjavo navidez mirno vzel na znanje, toda ko se je Ivanka pretek, torek iz nakupovanja raznih potrebščin v Mostah vračala k gospej Tepinovi v žrebčarni, jo je Kundurjukov počakal na stopjišču ter jo ustrelil v glavo, da se je takoj zgrudila mrtva na tla, nato je šel v jedilnico, kjer so bili ravno zbrani njegovi tovariši, tudi Rusi, ter si pogнал kroglo v sence. Mrtev ni bil takoj, pač pa je izdihnil ob prevozu v bolnico. — Dekleta, velik nauk za vas v tej zgodbi, še večji pa za — matere.

d Divjaški zločin. V Tokovcih v Prekmurju sta živel pri hiši mladi in stari par. Mlada sta hotela dobiti do rok posestvo, ki ga je imel v rokah še oče. Zahtevi se je pridružila tudi mati — žena starega in je zlasti ona pritiskala na njega, da odstopi gospodarstvo mladima. Nekega večera je zopet navalila na njega in mu zapretila, da ga ubije, ako se ne uda. Oče je ostal pri svojem. A tudi stara ni ostala le pri grožnji. Ponoči je izvršila svojo nakano in je spečemu možu prerezala vrat. Ta je takoj izdihnil. Zločin so hoteli zakriti in so umorjenega na dvorišču zakopali v kup tresk, pozneje pa so ga hoteli zanesti še na bolj varen kraj. Sreča zločincem ni bila mila. Sosedom se je čudno zdelo, da starega ni iz hiše, dasi je prej vsak dan prišel po tobak za čikanje. Stvar je prišla tudi orožnikom do ušes in ti so začeli z raziskovanjem. Soba je pričala, da je tekla kri, kajti stene so bile okrvavljene. Razen tega so v peči našli okrvavljene cunjke. Začelo se je izpraševanje, ki je dovedlo do izpovedi, da je v gnoju zakopan škaf s krvjo in okrvavljena slama iz postelje. Žena zločina ni tajila, povedala pa je, da je hči nedolžna. Svojega dejanja ni obžalovala. Nasprotno — kar neverjetno — pela je Bržčas žena ni čisto normalna.

d Žrtav ljubosumja. Na ženitovanju Josipa Grauzliča v Koprivnici je bila tudi prelepa Marija Darojevič, v katero se je zagledal Josip Novakovič. Darojevičeva ga je zadnje dni odbijala in tudi ni hotela uslišati njegove prošnje, da bi bil njen drug na svatbi. Novakovič je kljub temu prišel na svatbo in spremljal Marijo domov. To priložnost je ljubosumni fant izrabil in izvršil grozovit naklep, da umori dekle. Tik pred hišo jo je zabodel, da je obležala mrtva. Morilec je pobegnil.

d Razbojniški napad v vlakcu. Trgovca Pavle Vukovac se je 5. febr. ponoči vozil iz Vinkovcev v Belgrad. Med vožnjo sta prisledla dva mlajša človeka, ki sta tudi pripovedovala, da se peljeta v Belgrad. Blizu postaje Vrhpolje pa sta tujca trgovca napadla, ga oropala, ga vrgla med vožnjo iz vlaka in potem tudi sama skočila. Drzen zločin kaže, da sta ga izvršila dva preizkušena prvovrstna mednarodna pustolovca.

d Grozen trojen umor. Na grofovem dvorcu v Namiestu pri Rrnu se je 6. febr. izvršil grozen trojni umor. Ubili so upravitelja posestev grofa Haugwitz Heinricha Tilla, njegovo ženo Ano in služkinjo Marijo Korcina. Zločinec je prišel v hišo in

zahteval upravitelja Tilla. Služkinja ga je poklicala. Ko je Till prišel na hodnik prvega nadstropja, ga je zločinec tam počakal in ga udaril s sekiro. Z dvema udarcema je Tilla ubil, nato odšel v sobo, kjer je isto tako ubil ženo in služkinjo. Nato je ubitemu Tilla vzel uro in denarnico in zbežal. Zandarmerija ga zastoni išče. Najbrž jo je popihal preko meje na Mažarsko.

d Svojo hčer razsekal. Zagrebško sodišče se peča s strašnim kriminalnim slučajem proti 68 letnemu Lovru Kušu, ki je 27. januarja ob 9 zvečer razsekal svojo lastno hčer Jelo, da je seveda na mestu izdihnila. Preprič se je začel zaradi prenosa nekega zemljišča. Hči je kritičnega dne prišla iz Zagreba in se pričela zadirati v svojega očeta, ki je vstal, odšel v njeno sobo in se vrnil šele čez pol ure ves krvav. »Sedaj pa ima zemljišče. Jaz se grem sam prijaviti,« je dejal, se oblekel in odšel z doma. Neki otrok je videl, kako je stari oče udaril najprej s sekiro po desni roki, potem pa po ostalem životu. Kri je brizgala po vsej sobi, vendar je imela napadena še toliko moči, da se slekla in legla v posteljo.

d Ribiške priprave, orožja in strelivo ter vsa popravila pri puškarju F. K. Kaiser, Ljubljana.

d Spreten tat in vlomilec izvršuje svojo nečedno obrt po brežiškem okraju. Ljudje, pazite!

d Na smrt obsojeni ubijalec svojega otroka. Novosadsko zborni sodišče je obsodilo na smrt Štefana Kursaka, ki je leta 1919. ubil svojega trinajstletnega sina iz prvega zakona. Zločin so odkrili šele lani na tožbo prve žene, ki še živi.

d Amerikanska. Neki ameriški detektiv, ki je veliko imel opraviti z raznimi zločinci ter povsem pozna njihovo notranje življenje, je izumil aparat, ki dovolj natančno zaznamuje, kdaj se zločinec pri zasliševanju zlaže. Aparat obstoji v tem, da se vsak duševni pojav v človeku na neki način pokaže tudi telesno: hitrejšje krojenje krvi ali utripanje srca itd. Ta telesna sprememba se vjame na zelo občutljiv pas, s katerim obdaja zločinca, pas je zvezan s finim aparatom, ki te izpremembe zaznamuje. Baje je mož na ta način že ujel par goljufov. Glavni pomen aparata pa je menda v tem, da ima zločinec strah pred njegovo »vsevednostjo« in že radi tega ne upa lagati.

d Propadanje. Lansko leto je bilo na Dunaju 23.000 porodov in 26.000 pogrebov. Padanje porodov pripisujejo bedi, spolni razbrzdanosti ter alkoholizmu. Od sto slaboumnih v dunajskih norišnicah je 41 alkoholikov.

d Zoper nahod. Grški zdravnik Zinukas je iznašel majhen električen aparat, ki ozdravi vsak nahod v 15—20 minutah. Nos postane popolnoma čist, glavobol docela preneha.

d Janko Nak. Vaše pismo bomo priobčili v slavnostni številki »Domoljuba« ob 40 letnici. Izšla bo za Božič letošnje leto. Glede drugega bi Vam radi odgovorili pisмено, a ni naslova. Oglasite se!

★ Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pe katetec«, ki prekašuje po okusu in kakovosti vse druge.

PO DOMOVINI

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI

(Razno.)

Otroci tukajšnje šole so v prvorihli 16. jan. lepo igro: »Kraljična z mrtvim srcem«. Podobnih iger smo vedno željni videti. Saj so otroci igrali res tako lepo, da smo se kar čudili. Samo čestitamo tukajšnjemu učitelstvu: gđ. Očakarjevič, ki so se toliko trudile z otroci in g. nadučitelj Jurežiču, ki je vsestransko pomagal. Uspeh da pač najlepše plačilo. (Glej sliko v »Ilustriranem Slovenecu« od 13. februarja 1927!) Lansko leto nas je iznenadila igra »V kraljestvu palčkov« in letos navedena igra. Pričakujemo pa kmalu zopet kaj podobnega. — Umrla je pretekli teden najstarejša oseba v župniji, Marijana Stojin r. Šmolc, stara 80 let. Rojena je bila v Zlebiču pri Ribnici 8. febr. 1838. Najstarejši človek v župniji je sedaj v Črnedi vasi, rojen istega leta. Tudi enega Radeckijevega veterana še imamo. — Na novem pokopališču na Ostrcu smo pokopali prvega mrlča, Ano Sintiž iz Ostrca, sestro kostanjeviškega g. župana in sedaj izvoljenega poslanca, staro 41 let. Bila je dobra, krščanska žena. Pokoj njeni duši! — Španska je precej pogledala v našo župnijo, mislimo pa, da se bo kmalu umaknila.

LESE.

(Smrtina kosa.) Lani sta celo leto umrla dva v silo krščena otroka. Letos smo pa kar na en dan, 22. januarja, pokopali dva odrasla mrlča: hišarico Marijo Ahčin in poetnika Ignacija Kokalja, razumnega in ektrnega gospodarja, bivšega podžupana in odbornika tukajšnje Hranilnice in posojilnice. N. v m. p.!

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

(Razno.)

Pri zadnjih volitvah je SLS tudi pri nas šla zmagovalno iz boja. Dobila je 110 glasov več kot pri državnih volitvah. Ljudstvo je izprevidelo, da je edina prava stranka, ki se ji ne more očitati nobenih goljufij in korupcije in ki je res sposobna dela. — SLS. — V nedeljo dne 30. jan. je bila občinska seja, na kateri so bili potrjeni občinski računi za l. 1926. Radovedni smo, za kaj je bilo 31. dec. izplačano g. Valetu za »razne potrebnosti« 1222 Din?! Ali mar za petrolej, ko gori elektrika luč v pisarni? Ali za papir, ko je nečeto postavil: »tiskarni Rumpert v Krškem« — menda tudi za »razne potrebnosti«. — Svoj čas je bilo v Domoljubu, da bo stala javna razsvetljava okrog 30.000 K. Kako se je bil takrat nekdo pred občino razkoračil in imenoval dopisnika Do-

d Lovsko orožje popravlja najceneje in najbolje puškar F. K. Kaiser.

d Največji motorni brod na svetu »Alcantara«, 32.000 ton nosilnosti, družbe Royal Mail Line, napravi svoje prvo potovanje iz Cherbourga v južno Ameriko dne 4. marca t. l. s potniki prvega, drugega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda imajo sijajne kabine z dvema ali štirimi posteljami, po obstoječih cenah. Ta parnik je enak parniku »Asturias«, ki je napravil svojo prvo potovanje v februarju lanskega leta. — Za vsa pojasnila se blagovolite obrniti na Royal Mail Line, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

6

dolžba lažnivec. Sedaj pa pogledimo, kdo je lažnivec! Za zidarstvo delo za razsvetljavo je bilo izplačano 20. junija 100 Din, 28. junija ključavničarju 1271 Din, 28. julija za napeljavo 10.009 Din, 28. junija ključavničarska dela za razsvetljavo 402.50, 21. oktobra kostanjev drog na sejnišču 80 Din, 31. dec. za razsvetljavo od julija do oktobra 437.50 Din, kar znese 12.300 Din ali 49.300 K. Ni pa še všeto okrog 2000 K za luč za november in december, ki bi morala biti tudi že plačana. Tako in nič drugače! Kdo je torej lažnivec, gospod župan?

Pri seji je bila tudi prošnja Orlovskega odseka glede oprostite občinske takse za društvene prireditve. Čujte ljudje! Ali je še kje tuk občinski odbor, da bi od Orla, čigar naloga je vzgoja in prosveta mladine, ki prireja igre, od vsake igre vzel 10 Din! Kje ste naprednjaki, če ovirate prosvetno delo? Zapomnite si, radičevci, da od vinarja uboge vdove ne bo občina obogatela! Govorjeno je bilo, da se bo na eni prihodnjih občinskih sej sklepalo o premostitvi sejnišča. Vsem tem, ki nameravajo to storiti, kljubemo: Roke proč od te namere! Se boste pošteno opekli! Tega ne bo ljudstvo nikdar dopustilo!

ST. VID PRI STICNI.

Pretekli teden nas je zapustil g. kaplan Franc Pleša, ki je skoraj 6 in pol leta v St. Vidu uspešno deloval. Ustanovil je orlovski odsek, vodil dekliško Marijino družbo in se veliko trudil za izobrazbo mladine. Njegova zasluga je novi katoliški prosvetni Dom, ki je med najlepšimi na Dolenjskem. Želimo mu na njegovem novem mestu v Smartnem pri Litiji obilo božjega blagoslova. — Dne 3. in 4. februarja je bil v našem novem Domu kinetijski tečaj. G. adjunkt kmetijske družbe Fr. Kafol in g. okrajni ekonom Jereb sta številnim gospodarjem in mladeničem podajala največje nauke o živinoreji, sadjarstvu, travništvu itd. Celo o hmeljarstvu so poslušalci najpotrebnejše zvedeli. Naj bi ti nauki padli na rodovitna tla!

IZ ŠENCURJA.

Celodnevnega združnega tečaja, ki ga je priredila Zadrudna zveza iz Ljubljane dne 4. februarja t. l. v dvorani »Ljudskega doma« v Kranju za zadrudnike in druge, ki se zanimajo za zadrudništvo, se je iz Šencurja udeležilo 18 fantov in moč. Na tem tečaju sta imel predavanja gg. dr. Basaj in dr. Milavec. Tečaj je bil jako dobro obiskan in so bili udeleženci zelo zadovoljni. Zahvaljujemo se Zadrudni zvezi, ki je tečaj omogočila, kakor tudi gg. predavateljema.

PODGORJE PRI KAMNIKU.

(Razno.)

Pa je res nekaj posebnega naše lepo Podgorje To pot zasluži javno priznanje. Knjige cerkvenih in svetnih organizacij kamniške nadžupnije izkazujejo največ delovnih članov iz podgorske občine. Naročnike in čitatelje katoliških listov je najti do malega v sleherni hiši. Doraščajoča mladina v nobenih ozirih ne zaostaja za starejšimi vaščani. Nedavno je več mladeničev opravilo duhovne vaje v »Domu« v Ljubljani, preteklo nedeljo so fantje in dekleta nastopili v »Domu« na gledališkem odru v Kamniku. Želi so za vprizoritev dr. Černikovega »Domna« splošno pohvalo. Tudi

volili so »Podgorje« pohvalno dobro. Bog blagoslovi njih prizadevanja!

ST. PETER PRI NOVEM MESTU. (Gospodarski tečaj.)

Od 7. do 9. februarja se je vršil v našem »Domu« gospodarski tečaj, ki ga je v soglasju s tukajšnjimi krajevnimi činitelji priredila kmetijska družba. Tečaj je vodil z veliko vnanjo okrajni referent g. Malasek, kateremu sta pri predavanjih pomagala g. inženier Jeglič in g. strokovni učitelj Poklas. Udeleženci so z veseljem vztrajali pri predavanjih vse tri dni, če tudi je bil pouk celodnevna. Udeležba je bila prav hvalevredna, saj se je udeleževalo tečaja povprečno 90 udeležencev, ženskih pa je bilo zadnji dan na tečaju celo 180. — Kot nekako pripravo na tridnevni tečaj smo imeli 6. februarja prav zanimivo predavanje, ki ga je imela tukajšnja učiteljica gospa Munda, ki je obdelala zadevno snov jedrnatost ter živahno. — Število »Domoljubovih« naročnikov se je pri nas z novim letom še precej zvišalo, dasi smo imeli že lanske leto prav lepo število naročnikov. Letos smo se dvignili še za 2%, tako da ima pri nas 14% vseh sranov naročen »Domoljub«, to se pravi vsak sedmi človek. Lansko leto je bil pri »Domoljubu« tako so poročali iz Ljubljane — najvišje dosegljiv odstotek okrog 15, mi smo z letošnjim letom dosegli 14%, torej smo prišli menda precej do vrhunce.

VRHNIKA.

Umrl je Janez Tomić, posestnik. Nenadoma je preminul Janez Voljč, krojač. V Blatni Brezovici je umrl 90 let stari Matevž Suhadolnik. Lepa starost, vendar še ni bil najstarejši, kajti v fari živi še 85 let stari Secmanov Šimen z Drenovega griča. — V petek dne 11. t. m. se je vršil združni tečaj v Rokodelskem domu za člane načelstva in nadzornika tukajšnjih združenj. Zredavala sta g. dr. Basaj in g. dr. Milavec. Udeležencev je bilo okrog 25.

DOBREPOLJE.

Poljci se pa postavite! Tako ustavi Jože Tona iz Dobrepolj sredi Ljubljane.

Zakaj pa Jože — SLS kar 523 glasov! — Kaj ne take številke pa ni povsod. — Mar reci: Nikjer! — In svojega poslanca imate. Čestitani! — Ali ni prav tako? Smo vsaj svetlo pokazali, da ni smo in nečemo biti zadnji. Hvala Bogu, dobro smo se odrezali, pa se bomo še!

Pa še nekaj, Jože! Ali daš kaj na coprnice! — E, kaj boš s tem! — Na naši šoli je sedaj 15 učnih moč. Oh, ta nesrečna številka 15! Vsi vemo, da je eden odveč samo to ugibamo, kdo? Eni pravijo, da morebiti g. veroučitelj, drugi pa, kar se meni zdi še najbolj verjetno, da tisti, ki je v šoli, pa nič v šolo ne hodi.

LESKOVEC PRI KRŠKEM.

Kat. prosvetno društvo je nanovo uredilo svojo knjižnico. Šteje 840 izvodov. Izposojenih knjig je 127. Za dobro poslovanje knjižnice jamči poseben knjižnični odbor. Odprta je knjižnica vsako nedeljo in praznik zjutraj od pol 8. do 8. in od 11. do 12. ure dopoldne. Člani prosvetnega društva dobivajo knjige zastoj, drugi le proti določenim izposojninam. — Telefon imamo pri nas vpstavljen že več mesecev, in vendar moramo še vedno hoditi v Krško, če hočemo dobiti telefonsko zvezo. Zakaj tako? Zato, ker hoče Belgrad nam Leskovčanom nazorno pokazati, kaj je to centralizem. In koliko časa bo to trajalo? Čisto gotovo toliko časa, dokler ne bo per poslancev z velikim trudom našlo akta o našem telefonu med posabljenimi ter nerešenimi akti v Belgradu. Mislimo, da tako počasno uradovanje ni v korist državi, še manj seveda nam.

PREDOSILJE.

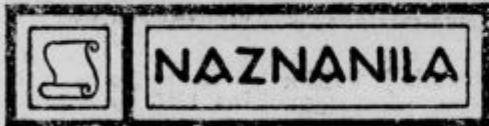
Naš oder se je v tem predpustu kar dobro oživel. Gasilno društvo je vprizorilo 16. januarja igro: »Čarne gosle« z zelo dobrim uspehom. Igra se ponovi na pustno nedeljo dne 27. februarja ob treh popoldne v »Domus«. — 30. jan. in 6. febr. so nas pa zabavali šolski otroci z najrazličnejšimi točkami. Najbolj nam je ugajal nastop vil. Obakrat so gledale — vsi očarani — zahtevali, da so morale ponovno nastopiti. Zelo lepo je bilo tudi petje. Le škoda, ker se bodo ti glasovi porazgubili po fani, mesto da bi se negovali in bi bili vendar tudi predobjavi toliko srečni, da bi imeli dober pevski zbor. — V nedeljo dne 20. febr. ob treh popoldne pa bodo zopet priredili akademijo naši Orli in Orlice. V dvanajstih točkah bodo razvili svoje delo. Tudi naši Orlički in gojenke bodo nastopile. Akademija bo gotovo ugajala — kot vse dosedanje — ravno zaradi svoje domačnosti. Vstopnina ni visoka: 6, 5, 4 in 3 Din.

GORA PRI SODRAZICI.

Dne 8. januarja je umrl v najlepši mladosti Joško Košnič. Nakopal si je morilko pljučnico in vročinsko v Hrvaških šumah. Bil je blag, tih in miren mladenič. Počivaj v miru, dragi Joško!

DOBRNIČ.

Naše društvo se je hvalevredno zopet razgibalo. V zadnjem času je priredilo Finčgarjevo »Verigo«. Igralci so prav dobro izvršili svoje naloge. Le škoda, da se del občinstva pri najresnejših prizorih ne vzdrži smeja, kar je znamenje, da take stvari ne razumejo. Nastopil je tudi pevski zbor, ki je lepo zapel venček narodnih pesmi. Znaprej se menda pripravlja igra »Domen«. Dobričani, le vztrajnostil! (Dopis smo zaradi omejenega prostora znatno krajšali, kar naj nam dopisnik oprostí. Ur.)

NAZNANILA

n Vsaka objava prireditve, pri kateri se običajeno pobira vstopnina stane tolikokrat po 25 par, kolikor besedi ali številkom obsega. Denar se mora vpsolati naprej, lahko v znamkah. Brez vneprejšnjega plačila se objava ne priobči.

n Kat. prosv. društvo na Vrhpolju pri Moravčah vabi k predstavi »Stari in mladi«, ljudska igra v štirih dejanjih, v nedeljo dne 20. februarja ob 3 popoldne v Društvenem domu. Pred igro je petje moškega in mešanega zbora. Vstopnina: Sedeži po 5 Din, stojišča po 3 Din.

n Katoliško prosvetno društvo na Homcu vabi v nedeljo dne 20. februarja 1927 k tridejanski šakotgri »Zenitev«. Zabetek ob treh popoldne.

n V Sori pri Medvodah bo na pustno nedeljo ob treh popoldne burka in treh dejanjih »Scapinove vijavice«. Priidite v obilnem številu!

Vojaške zadeve.

Vprašanje: Ali morem prositi kot hranilec matere za oprostitev, ker sem nezakonski sin? A. P.

Odgovor: Voj. zakon ne dela razlike med zakonskimi in nezakonskimi. Če imate za oprostitev pogoje, o katerih smo že večkrat pisali, potem lahko prosite.

Odgovor na več vprašanj. O sprejemu v podoficirsko šolo je vselej sproti razglašeno pri županstvih in okrajnih glavarstvih. Za informacije naj se prosilec obračaja na okrajnega glavarja (okrajno glavarstvo).

Vprašanje: Oproščen sem bil kot hranilec 61 let starega očeta in 10 letnega brata. Imam pa še nega brata iz prvega zakona. Ta pa je že 18 let od doma in ni ne skrbi za očeta. Ko je vojaška

**POLITIČNI
ZAPISKI**

p Naši parlamentarci 20 po številu so odšli na Češkoslovaško, da vrnejo Čehom lanski obisk. Čehi jih povsod navdušeno sprejemajo. Na prvi postaji je pozdravil Čeha poslanec Žebot.

p Ali bodo radikali ostali enotni ali ne? V radikalni stranki so tri struje: centrumaši (Uzunović), pašičevci in jovanovičevci. Poslanci slednjih so svoj čas izstopili iz radikalnega kluba. Za to vlado so se vse struje zedinile. Sedaj gre za to, če pridejo jovanovičevci nazaj v klub. Velika večina je za to, le nekateri pašičevci se branijo. Jovanovičevci pa zahtevajo sprejem, sicer pravijo, da bodo vladi odtegnili svojo podporo, s čemer bi moral vlada podati ostavko, ker ne bi imeli več večine. Gotovo bi bilo v sedanjem trenutku, ko gre za to, da Sloveniji zopet malo pomagamo na noge, žeteti, da radikali vsaj toliko časa, da se državno gospodarstvo postavi na zdravo podlago, ostanjejo složni. Da bo pa razkroj prišel prej ali slej, je pa težko dvomiti.

p Kako Radić zmerja Slovence. »Jutarnji list«, ki drži z Radićem poroča, da je Radić v svojem nedeljskem govoru izustil tudi tole: Pri klerikalcih je tako, da naj se nekaj napravi za Kranjce, drugi narod se nas ne tiče. Klerikalci so impotentni (nezmožni), so okrnjeni na pameti in možganih. Oni hočejo vse vtakniti pod papeževo kapo. Oni v duši smatrajo, da bi bilo bolje, da bi Slovenija ostala pod Avstrijo ali da bi se razdelila med Avstrijo in Italijo, da bi tako zavarovali svojo vero. To je velika naša nepravilnost in velika nesreča bi bila, če bi bilo več Slovencev v naši državi! Sedaj imamo v vladi klerikalce, ki ščitijo pape in cerkev. Delali bodo na to, da zlorabe in nedovoljena dejanja vzdrže Korošca kakor se radikali drže z zlorabami in nasiljem... Vsak klerikalec je okrnjen na možganih... Pred tednom je n. pr. Radić govoril, da so slovenski ministri najbolj zmogni in da bodo še boljše delali kot njegovi. Kar se tiče slovenskih okrnjenih možganov, naj g. Radić prebere, kaj se je zgodilo te dni v Malgaju v Bosni (glej naše tozadevno poročilo v Novičarju tega »Domoljuba«).

p Boljševške laži. Glasilo slovenskih boljševikov »Enotnost« ima seveda tudi glavni namen udrihati po SLS. Ker ne more dobiti resničnega orožja, udriha s tako debelimi lažmi, da jih vsakdo z rokami lahko prime. Govori o SLS, da je z vstopom v vlado opustila boj za avtonomijo ter se čisto upredla v voz kapitalistov. Hrvaški in srbski listi pa vsi — celo Pribečevići

oblast zvedela za tega brata, je meni oprostitev razveljavila. Ali je to pravilno. Ali imam še pravico do oprostite? A. D. R.

Odgovor: Nimate pravice do oprostite, če ne morete dokazati z listinami, da je bil Vaš starejši brat 5 let pred Vašim naborem popolnoma odpravljen od doma.

Vprašanje: Letos pojdem na nabor. Imam 6 let starega brata. Ali bom služil skrajšani rok? I. T.

Odgovor: V smislu voj. zakona imate pravico do skrajšanega roka.

— pišejo, kako da je Korošec znal priti v vlado, ne da bi zatajil eno črko svojega programa, pač da da je največ zato šel v vlado, da bi se zagotovilo delo deželnih zborov, ki je najvažnejši korak do avtonomije. Dr. Korošec je res zato šel v vlado, da čimprej izvojuje avtonomijo. Če se mu bo že zdaj posrečilo ali ne, ne moremo preokovati. Kar pa se kapitalizma tiče, pa »Jutro« piše vprav nasprotno: da SLS v vladi dela zoper industrijo, torej za kapitaliste. — Mi pa vemo, da SLS dela v vladi za celotno slovensko ljudstvo in kakor hitro tega ne bo več mogla, bo šla iz vlade. Boljševška Enotnost naj pa še naprej laže.

**Družba sv. Mohorja
leta 1926.**

(Konec.)

214. Raka	2-785
215. Radovica	2-661
216. Sv. Vid nad Cerknico	2-685
217. Sorica	2-631
218. Polšnik	2-628
219. Vače	2-606
220. Žužemberk	2-588
221. St. Janja	2-577
222. Ambrus	2-500
223. Šmarjeta	2-478
224. Prečna	2-467
225. Sv. Križ pri Litli	2-391
226. Škocijan pri Turjaku	2-383
227. Češnjice	2-383
228. Trebelno	2-380
229. Studenec	2-323
230. Ziljovo	2-318
231. Dolovec	2-298
232. Leskovec	2-166
233. Ajdovec	2-139
234. Doie	2-133
235. Sv. Križ pri Kostanjevici	2-114
236. Podgrad	2-111
237. Rakitna	2-098
238. Adlešiči	2-048
239. Zagorje	2-028
240. Toplice	1-942
241. Sv. Trojica v Trbiču	1-909
242. Boštanj	1-868
243. Draga	1-800
244. Oslinica	1-739
245. Golo	1-736
246. Suhor	1-734
247. Stopiče	1-600
248. Stari trg pri Črnomlju	1-550
249. Šmihel pri Žužemberku	1-462
250. Škocijan pri Mokronogu	1-442
251. Kočevje	1-420
252. Semič	1-380
253. St. Jernej	1-365
254. Vrh (Sv. Trije kralji)	1-343
255. Sinji vrh	1-320
256. Podzemelj	1-285
257. Vinica	1-119
258. Sp. Log	1-052
259. Poljane pri Toplicah	0-800
260. Hinja	0-650
261. Nemška Loka	0-500
262. Stara cerkev pri Kočevju	0-183
263. Čermošnice	0-119

Izkaz po dekanjstvih.

1. Radovljica	6-492
2. Ljubljana, okolica	6-049
3. Kranj	5-884
4. Stara Loka	5-433
5. Kamnik	5-208
6. Vrhnika	4-906
7. Moravče	4-629
8. Cerklja	4-906
9. Ribnica	4-240
10. Šmarje	3-928
11. Ljubljana, mesto	3-926
12. Litija	3-535
13. Trebnje	3-246
14. Novo mesto	3-118
15. Žužemberk	2-769
16. Leskovec	2-586

17. Semič	2.800
18. Kočevje	1.127
Vsa škofija	4.193

V izkazu župnij pogrešamo Kolovrat in Preloko, ker nista izkazani tudi v Koledarju. Morda ni bilo tam nobenega poverjenika, pa so se ondodni farani vpisali v kakšni drugi župniji. Nemških župnij, iz katerih ni naročnikov, ne omenjam.

Na prvi pogled je iz izkaza razvidno, da je največ mohorjanov na Gorenjskem, le ljubljanska okolica se meri z Gorenjsko. Število udov pada, kolikor nižje gremo. V sredi med Gorenjsko, kjer je število najvišje, in Dolenjsko, kjer je najnižje, je Notranjsko.

Izmed 10 dolenjskih dekanij je le Ribnica dosegla povprečno število naročnikov v vsi škofiji, a prekoračila le za 50 tisočink. Vse druge dolenjske dekanije so pod povprečnim številom. Dekanije ob hrvaški meji so zadnje.

V izkazu je dekanija Kočevje na zadnjem mestu, toda le zato, ker sem vpošteval tudi nemške prebivalce. Ko bi upošteval le slovenske fаре: Banja Loka, Osilnica, Fara pri Kostelu, bi bilo povprečno število naročnikov 3.972 in bi bila kočevska dekanija

slovenski del, koj za Litijo in pred Trebnjem, na 13. mestu.

Ko govorim o Kočevju, moram pohvaliti ondote Slovence, da so v tolikem številu naročeni na mohorjeve knjige. Odstotek za Kočevje, ki je nemška fara, je večji kot za velike čisto slovenske fаре: Semič, Podzemelj, Št. Jernej, Vinica.

Prva po številu naročnikov je letos župnija Motnik. Ima odstotno številko 14. 120. Vsa čast ji! Katera bo prihodnje leto prva? Podvizajte se!

No, so se pa tudi druge župnije prav dobro odrezale. Po 10 do 14 naročnikov na 100 prebivalcev ima še 18 župnij, 10 po 9 do 10, 9 po 8 do 9, 19 po 7 do 8, 30 po 6 do 7, 33 po 5 do 6, kar je še zadovoljivo.

Zakaj je po nekaterih farah tako malo naročnikov? Vzrokov je več. Gotovo je velik vzrok to, da manjka denarja, so visoki davki in je vse polno drugih dajatev, zdaj za časopise; Domoljub, Bogoljub, Glasnik, Katoliške misijone, Dejanje sv. Detinstva, apostolstvo sv. Cirila in Metoda, zdaj za bratovščino sv. R. T., zdaj za gasilno društvo, domača in sosednja društva, zdaj za poplavljenice ali pogorelce, zdaj za srečke itd. itd.

Ko torej iščemo vzrokov, zakaj je v nekaterih farah v primeri proti drugim res malo mohorjanov, ne pozabimo na mnoge žrtve, ki jih prenašajo naši ljudje za časopise in dobre namene. A ker mnoge färe kljub temu, da žrtvujejo mnogo v dobre namene, še v velikem številu naročajo mohorjeve knjige, je pa to nekaj dokaz, da kdor mnogo žrtvuje, rad prinaša mnoge žrtve in lažje več da kot drugi malo, ki malo dajejo. Zato mislim, da bi mnoge färe mogle dvigniti odstotek udov Mohorjeve družbe vsaj za tisti drobce, ki visijo poleg celega števila, da kjer je bil odstotek med 1 in 2, bo v prihodnje vsaj 2 itd. Ali ne? Opozorim tudi na dušno korist, ki jo imajo udje Mohorjeve družbe. Vsak dan se opravi ena sv. maša za živi in mrtve ude. Koliko je to vredno!

Ne zapustimo Mohorjeve družbe! Ostanimo ji zvesti vsi dosedanji udje in skušajmo pridobiti še novih! To je zadeva vsega slovenskega naroda.

Slab tisk se širi kot kuga med nami. Protisredstvo je dober tisk. Mohorjeva družba širi med narodom dober tisk. Zato podpirajmo Mohorjevo družbo! S tem vršimo dobro delo v korist celega naroda.

DOVEST GORSKE FARE.

3. poglavje.

Ko je prišla Julija v grad, se je zdelo, da se je zopet naselilo solnce v visokih, temnih prostorih. Otrsla se je svojih lastnih skrbi in se vsa posvetila vzgoji svoje učenke, ki se ji je zelo priljubila. Julija se je resno lotila svoje naloge in dobila v Čiški marljivo učenko. In ker je ljubezen gladila pot, je šlo hitro naprej. Samo teta Lucija ni bila zadovoljna. Jezil jo je jasen, vesel smeh, ki je donel po gradu, zato se je godrnjaje zapirala v svoje sobe.

Julija je bila zadovoljna. Čakala jo je velika, slajna naloga: vzgojiti tega otroka v dobrega, pametnega človeka. Sladko čuvstvo sreče jo je prevečalo. V Čiški rasti in razvetlju je spoznala svojo mladost in jo uživala s sladkimi sanjami. Ljubila je to deklico, ki je stala na življenjskem razpotju med otrokom in dekletom, z nežnostjo matere. Njena neomadeževana duša, hitro menjavanje trme in ubogljivosti, divjosti in ponosa, ter dekliska sramežljivost, to je najlepše in najsilnejše, kar si more misliti človek v dekliskem življenju.

Julija je primerjala Čiško z jutranjo zarjo, z rožnatim popkom, ki boječe odpira svoj cvet v poljub solncu in v čigar rdečih ustkih spe še čisto rahlo sladke otroške slutnje, ki bodo tiho in skrivnostno deklisko zaslanjale.

Ob mnogih večerih pa, ko je bila Julija sama v svoji sobi ter jo je z vso močjo objelo domotožje po materi in sestri, tedaj je vzela svoje gosli. V ihtenih zvokih je izzvenela njena bol in tuga.

Jesen je prinesla še lepe dneve. Nekoč, proti koncu oktobra, ko je odšla Čiška v vas, je šla Julija skozi park. Lep je bil izprehod pod starimi bukvami, katerih rumeno morje listja je bilo pozlačeno od solnca. Posamezni listi so se brezslušno odtrgali in padali kot zlati listki na zemljo, vmes pa je igral veter na svojo ogromno harfo žalostno melodijo —

ki je zvenela kot slovo in tiho ihtenje. Lepa, pestra jesen je minula!

Stopala je vedno dalje in prišla končno iz parka v mogočen gozd, čigar debela so se dvigala kot ogromni stebri. Tu je bilo slovesno kot v stolni cerkvi, kadar done v visokem prostoru zadnji glasovi orgel, ko se je solnce že poslovilo. Tu je človek lahko mislil ali sanjal...

Julija je sedla v mehke mah pod hrastom, naslonila glavo na razpokano deblo, zaprla oči in šla v mislih domov, do hišice ob zidu malega mesta: »Pozdravljena, ljuba mamica!«

Nenadoma jo je prestrašil strel; planila je kvišku in zavpila... Nekaj mehkega, toplega, prasketajočega je zdrnilo po njenem obrazu in rokah in padlo poleg nje na tla: ljubka veverica, ki jo je lovec ustrelil.

Julija jo je sočutno gledala in se jezno ozrla v vitkega lovca, ki je s kadečo se puško stopil iz grmovja. Ustrašila se je moža z bledim obrazom, s črno krakto brado, s ponosnimi, zaničljivimi potezami okoli bledih ustnic in z vročimi, bliskajočimi se očmi. Nehote je stopila korak nazaj.

Lovec se je smejal: »Gotovo sem vas prestrašil, gospodična,« je rekel. »Zagledal sem vas, ko je bilo že prepozno.«

»Uboga stvarca,« je rekla Julija in pogledala mrtvo živalco. »Zakaj ste jo ubili?«

»Zakaj pa ne? Lov mi je zabava. Toda vidim, da krvavite.«

Julija je prestrašeno pogledala svojo roko, ki je bila na vrhu krvava. »Oh, nič ne de,« je rekla, a hkrati pa je čutila, kako je prebledela in so se ji kolena zašibila. Ni mogla namreč videti krvi. Lovec je skočil k njej in jo podprl. Ob njegovem dotiku se je stresla. Zdelo se ji je, kot da jo je prišla mrtvaška roka. »Vam smem ponuditi roko?« je rekel lovec. »V bližini je studenček.«

»Hvala,« je odklonila Julija. »Ni vredno.« Vzela je žepni robec, ga ovila okoli roke in hotela s kratkim pozdravom oditi. Toda lovec je stopil prednjo.

»Ne smete odkloniti moje pomoči, gospodična,« je rekel. »Tako blede ste. Ali vam je slabo?«

Julija je odkimala z glavo. »Nič mi ni.«

Razno.

Pelagra. Tako imenujejo v Italiji po deželi morečo mrzlico. V zadnjih dveh desetletjih so jo skoraj popolnoma pregnali. Pred tremi leti so komisije pelagre odpravili in so zavitešča bolnikov zaprli. L. 1890 je bilo na pelagri bolnih 3176 ljudi, in sicer večinom v Lombardiji in Beneškij; l. 1925. se je število skrčilo na 98. Od leta 1887. do leta 1889. je umrlo na pelagri 115 ljudi na 1 milijon. leta 1926. pa samo še štirje. Pravijo da je to v zvezi, poleg higieničnih priporočkov, tudi s tem, ker prebivalstvo danes bolje živi kot je prej.

Osel. Bilo je na plesu in so ženske volile plesalce. Pismonoša Stefan Sukopa v Budimpešti je ostal brez plesalke in se je zato obesil. Ta je bil pa res osel.

Sahi jezik. Skoti so najbolj skop narod na svetu. Nekoč je neki skot svojemu tovarišu napravil uslugo, ta se mu pa za to ni prav nič hvaležnega izkazal. Prideta spet skupaj, v gostilni: Skot ni imel denarja in je sedel dolgo časa pri brizganeu. Tovariš hoče kaditi in išče kraj, kjer bi vžgalec prižgal. Reče: »Nič suhaga ne morem dobiti, da bi vžgalec prižgal.« — »O ja, moj jezik pogledaj,« reče Skot in mu ga pomoli ven.

Umetnost. »Majhne slike mi prav nič ne dopadejo, zanimam se samo za prav velike.« — »Kako to?« — »Več, okvire delam.«

Lovec se je zaničljivo zasmel. »Moj Bog,« je rekel skoraj jezno, »vi mislite pač, da sem kak ropar, kaj? Podite brez skrbi: še nikomur nisem zavljal vratu. Najmanj bi pa storil kaj hudega vam, ki sem vam dolžan hvalo.«

Julija je začudeno pogledala gospoda. »Meni? Saj vas ne poznam, gospodič!«

»Nič ne de, gospodična — zato vas pa jaz bolje poznam. S svojim sijajnim igranjem na gosli ste mi olajšali marsikatero težko uro.«

Julija je zardela do las. »Oh — vi ste prisluskovali?«

»To menda ni nikak zločin. Sijajno obvladate gosli.«

»Pretiravate, gospod,« je rekla Julija, se molče priklonila in odšla. V svoji zmedenosti pa je krenila na napačno pot.

»Levo morate iti, če hočete do gradu,« je rekel lovec.

»Hvala.« Z naglim pogledom je švignila preko njegovega obraza, ki se ji ni zdel več tako grozen, temveč je videla neko globoko žalost v njegovih očeh. Stopil je k njej, ji pokazal pot in nato rekel: »Oprostite, če sem bil tako nevljuden in nisem povedal svojega imena. Četudi vam ni do tega, vseeno lahko veste, s kom ste imeli opraviti: grof Hugo von Stein...«

Julija je nenadoma obstala. »Kako — gospod drof? To je pa čudno srečanje, sredi gozda —«

»Usoda, gospodična. V gradu ne govorim z nikomur, to gotovo veste.« Njegov obraz se je stemnil.

Julija je molčala in ko jo je vprašujoče pogledal, mu je začela pripovedovati o Čiški...

Srce ji je utripalo, nek poseben strah in nemir se je lotil, kot bi ji grozila neka skrivna nevarnost. Govorila je naglo in ne z običajno gotovostjo in mirom. Ko se je prikazal grad, se je grof poslovil in hitro odšel. Julija se je sramovala svojega obnašanja in nikomur povedala o svojem srečanju z grofom. Sklenila je, da se mu bo opravičila, ko ga bo zopet srečala. A grofa ni bilo več na izpregled. Z nikomur ni občeval, ter živel z nekimi starimi služabnikom sam v južnem grajskem krilu.

V lepih jesenskih dneh je poučevala Julija Čiško v parku ali pa je šla z njo k jezeru, čigar gladina se je svetila kakor zlato oko pod temnimi obrvmi grmičevja. Trstje in bičje pa se je svetlilo in bleščalo kot bi bili obdani lat in beti s škrlatom.

Ob tako krasnem vremenu Čiška ni imela mnogo veselja za učenje in bi najraje letala po gozdu in travnikih. Julija pa tega ni pustila in se je strogo držala ur. To živahni deklici ni prišlo v nekega dne je prosila: »Pusti me, da se peljem s čolnom po jezeru, to mora biti nekaj krasnega. In mogoče je to letos zadnja vožnja.«

»Ne,« je rekla Julija, »najprej se moraš naučiti francoske besede.«

Tedaj se je zbudil v Čiški upor. Vrgla je knjigo ob tla in z bliskajočimi se očmi zavpila: »Nočem! Jaz sem gospodarica —«. In preden je mogla Julija ubraniti, je divje zbežala Čiška proti jezeru.

»Čiška,« je zaklicala Julija napol ukazujoče, napol proseče. Toda Čiška ni čula svoje varuhinje. Ko je prišla do brega, je odpela majhen, ozek čoln, vzela veslo in veslala na jezero.

Julija se je jezila in se hotela vrniti. Toda skrb jo je gnala k jezeru. Da bi pokazala svoje veslaške zmognosti, je veslala Čiška semintja, vriskala in vpila v mladostni prešernosti.

»Moj Bog,« je mislila Julija, »neumni otrok je mnogo predivji. Ako se zgodi nesreča!« Skrb za ljubega otroka ji je pognala vso kri k srcu. Ozrla se je okoli, ali bi ji mogel kdo priskočiti na pomoč, če bi se zgodila nesreča. A nobenega človeka ni bilo nikjer. Tedaj je sklenila, da bo šla sama po divjega otroka. S tresočo se roko je odpela drugi, večji čoln, stopila vanj in počasi veslala na jezero. Ker ni bila vajena veslanja, je prišla s težkim čolnom le počasi naprej.

Ko je Čiška to zapazila, je mislila, da hoče Julija tekmovali z njo, zato je spustila vesla in od zadovoljstva ploskala z rokami. Pri tem se je čoln okrenil in vesla so se zapletla v veje in korenine, ki so visele s strme stene. Ko je Čiška skočila kvišku, da bi jih oprostila, se je čoln nagnil, prevrnil — in Čiška je padla v vodo...

Julija je za hip odrevenela od strahu, nato pa je začela z vso močjo veslati h kraju nesreče.

Dvoje malih, belih rok se je prikazalo iz vode, da bi zgrabile za veslo, a zgrabile so v praznino; prikazal se je bled obraz in dvoje groznih, velikih oči je pogledalo Julijo...

»Čiška, zgrabi veslo! — Že prihajam!«

Bolečina je švignila preko bledega, otroškega obraza, roke so vztrepetale, glava se je vedno bolj potapljala...

Plemenita duša. Holandski ribič in mornar Dorus Rijk je praznoval te dni 80letnico svojega rojstva. Iz vse Holandske so mu prihajale čestitke. Rečil je tekom svojega življenja življenje 511 ljudem.

Perpetuum mobile. Tako imenujemo stroj, ki bi neprestano deloval, brez premoga in petroleja itd., samodrebe. Na tisoče in tisoče ljudi se je že bavilo z zgraditvijo takega stroja; šel je 14 dni, en mesec, dva meseca, tudi več, nazadnje se je pa le ustavil. Sedaj je neki Šveicar zgradil tak stroj, ki ga goni razlika v toploti. Poskusi enega leta so dognali, da se stroj giblje že pri razliki dveh stopenj Celzija v dnevni toploti. Pa ga ni treba nič navijati, to napravi sam.

Prebivalstvo Trsta. 31. decembra 1925 je imel Trst 247.000 prebivalcev, 31. dec. 1926 pa 251.000. Za Trst je to že zmeraj jako majhna številka.

Prebivalstvo ruskih mest. Po dolgem presledku je bilo v Rusiji na koncu lanskega leta novo ljudsko štetje. Za mesta priobčujemo sedaj že podatke. Moskva ima 2 milijona 18 tisoč prebivalcev, Petrograd (Leningrad) 1.611.000, Kijev 491.000, Bakú 443.000 (petrolejski vreli), Odesa 411.000, Harkov 408 tisoč, Rostov od Donu 302.000, Taškent 294.000, Tiflis 276.000, Nižnji Novgorod 181.000, Kazan 175 tisoč, Samara 175.000, Tula 149.000, Vladivostok 102.000, Samarkand 100 tisoč itd.

Meh za smeh.

Iz šolskih zvezkov. Cilinder mu je padel raz glavo ter odplaval kot prazna škatlja. — Strgali smo papir, ga vrgli skozi okna, katera so potem odletela. — Zastavonoše so plapolali skozi vas vsak z zastavo svojega društva. — Vole so že zgodaj zjutraj prignali kmetje na semenj; preden so šli na določen prostor, jih je zdravnik preiskal na gobcih. — Kolumb je neutrudljivo stal na zadnjem koncu ter gledal na suho zemljo.

Dvournna razlaga. Učenec: »Ciklopi so bili ljudje, ki so imeli tam (kaže na čelo), kjer drugi ljudje nimajo nič, eno oko.

Kako se v raznih jezikih vprašujejo po razpoloženju. Kako se imaš, kako ti kaj gre? to je slovensko. Kako se nosite, to je francosko. Kako živite, je holandsko. Kako delate, je angleško. Kako stojite, italijansko. Kako morete, je švedsko. Kakšno je vaše stanje, je egiptovsko. Kaj počenja vaš želodec, ali ste riž povžili, to je pa kitajsko. Kako se imate, je poljsko. Kako živite, je rusko. Da bi tvoja senca nikdar ne postala krajša, to je pa perzijsko.

Star mož je gnal svinjo na sejem v mesto. Pred mestom pa mu je pričela naga-jati ter ni hotela dalje. Tu pride neka elegantna dama, katero mož nagovori: »Vi, gospa, slišite, pojte no pred mojo svinjo ter recite venomer: Vuc, vuc, vuc, vuc, vuc. Tako bo ta salamenska svinja mislila, da gre moja stara pred njo.«

* * *

»Veste, gospa Stegulova, moj mož je žudežen otrok. Že ko je bil tri leta star, je bil tako brihten, kot je danes.«

* * *

Dva kmečka fanta sta si v mestu ogledala nekega stradalnega umetnika. Ko sta odhajala, pravi eden proti drugemu: »Jaz bi čisto lahko štirinajst dni ne jedel in štirinajst noči ne spal.« »Beži, beži, kako bi bilo to mogoče,« pravi nato drugi. »Čisto enostavno, spal bi po dnevu in jedel ponoči.«

* * *

On: »Letos ne moremo iti na letovišče, moram misliti na svoje neplačane račune.«

Ona: »Saj v letovišču tudi laluko misliš nanje.«

»Kaj pravite, da sem ukradel?« — Policaj: »Voz in konja.« — »Pa me preiščite.«

*

»Ali je gospa Žnidarjeva doma?« je vprašala gospa Hlevčeva, ki pa je stala v senci, tako da je nova dekla ni mogla videti.

»Ne vem, če je. Ne morem vam povedati, dokler vas bolje ne vidim. Če imate bradavico na nosu, potem je ni doma.«

*

Trgovski potnik, ki je prenočeval v malem podeželskem hotelu, bi se bil rad zjutraj s prvim vlakom odpeljal ter v to svrhu presil hotelirja, da mu da v sobo budilko. Gostilničar mu jo prinese ter pravi: »Veste, ta ura ni prav zanesljiva, a če ne bo zjutraj ropotala, kar pritisnite malo na tale kladevček, pa bo zdrdrala.«

*

Nekdo se je vrnil z daljšega potovanja ter čital v domačem časopisu, da je umrl. Takoj je stopil k telefonu ter telefoniral svojemu prijatelju Anžiču: »Ali si čital v časopisu poročilo o moji smrti?«

Anžič: »Sem. Odkod pa govoriš?«

»Oče, kaj pa je to, dostojnost?«
»Dostojnost je to, alto zvočias mož za-
molči, ko vidi žensko, ki izgleda mlajša
ter ima rožnata lica in lepe lase, da sta
se kot otroka skupaj igrala.«

Ona: »Ti, Nanda, pojdi no v kuhinjo
ter kuharico omerjaj, kar jo le moreš.«
On: »Zakaj pa? Kaj pa je napravila
napačnega?«

Ona: »O prav nič, le danes mora pre-
proge iztepati, in če je jezna, to veliko
bolje izvrši.«

Ona: »Danes je bila tu neka beradica,
ki je prosila za kako ponočeno obleko.«

On: »In si ji kaj dala?«

Ona: »Sem. Dala sem ji obleko, ki jo
ti že deset nosiš in pa mojo, katero sem
pred štirinajstimi dnevi imela novo.«

»Od česa pa živi tale človek?« —
»Piše.« — »Kaj pa?« — »Domu piše.«

Snubec: »Oprostite, gospodična Zofka,
da sem se tako nerodno izrazil s svojo
snubitvijo. Veste, doma sem se hotel učiti,
kako naj govorim, toda ko sem prišel:
»Jaz vas ljubim, gospodična, četudi ste
revni kot cerkvena miš,« je papagaj vsa-
kokrat zavpil: »tepec, tepec!«

A.: »Kaj pa gledaš s takim veseljem
na žepno uro?«

B.: »Veš, pravkar sem vjel bolho in
jo dal pod steklo ure. Zdaj pa gledam,
kako se na sekundnem kazalcu vozi rin-
gelčpil!«

Ona (ljubosumno svojemu možu): »Kaj
se pa toliko sudeš okoli kuharice v ku-
hinji. Navsezadnje si bo še domišljevala,
da si vanjo zaljubljen.«

On: »Naj le misli. Potem bo vsaj do-
bro kuhala.«

Lastnik slavnega cirkusa Barnum, ki
je tudi Jugoslovanom znan, je nekoč prišel
na svojem potovanju po južnih državah
Amerike do stoletnega zamorca, katerega
je na vsak način hotel pridobiti za svoj
cirkus. Pri tem je celo zvedel, da je mož
že 101 leto star. Obljubil mu je dobro
hrano, plačo in tako dalje. »Ne vem,«
pravi zamorec, »moram prej svojega očeta
vprašati.« — »Kaj? Pa menda vendar ni-
mate tudi očeta še živega,« vpraša Bar-
num začuden. — »Notri v hiši je ter sta-
remu očetu zdravila daje.«

»Kako pa je z Martinom?« — »Ali še
nisi slišal? Oni večer je enkrat trezen
prišel domov, pa ga je njegov lasten pes
popadel, ker ga ni poznal.«

Polica je baš prišel mimo okna, ko
je vlomilec obložen stopil iz stanovanja.
»Aha,« pravi policaj, »zdi se mi, da
sem ravno prav prišel.«

»Ne,« pravi vlomilec, »majčkeno pre-
zgoda.«

»Vprašanje vam je pač pretežko, kaj-
ne, gospod kandidat?« — »Ne, vprašanje
ne, gospod profesor, pač pa odgovor.«

Važno za cenj. čitalce »Domoljuba«

Da se da cenj. čitalcem »Domoljuba« se enkrat
prilika, da se oskrbuje s sredstvi J. razreda,
tudi imamo samo se omejeno število doplačnih
sredstev. Vam svetujemo, da si **nemudoma**
naročite po priloženi naročilni karti sredstva pri
NAJBLIŽAJŠI prodajalni

L. Ž. KONJOVIČ V BEOGRADU
pri kateri je tudi sedaj v 2. nadstropju padla
prejemnica v iznosu **Din 200.000,-**,
in gotovo imate sredstva, dokler niso razprodane.
Štati prigorov pravi:

»Vsak je svoje sreče kovač!«

Neki potnik je prišel v oni del Afrike,
kamor redkokdaj pride človek iz kultur-
nih pokrajin. Potnik je nekemu divjaku
dal ogledalo. Ta se je ogledoval v njem
ter vzliknil: »Kje pa si dobil sliko mo-
jega očeta?« Potnik je nato molčal ter
mu ogledalo dal v spomin, kar je bilo div-
jaku zelo po volji. Vedno je hodil ogle-
davat sliko »svojega očeta« ter jo skrbno
zapiral pred radovednim pogledom svoje
žene. Nekoč pa je pozabil doma ključ in
žena je staknila ogledalo. »Aha, to je ona
coprnica, za katero laži,« je vzklila,
ko se je ogledovala v ogledalu.

Vljudni gost gostiteljici: »Ali bom
smel sedeti na vaši desnici?«

Gostiteljica: »Ne, s to bom jedla.
Bolje, da se vsedete na stol.«

Nekdo je bil zelo »zgovoren« in se
delal učenega ter je ob neki priliki pravil,
da mora obleka biti vedno primerna člo-
veku, ki jo nosi. Oni, ki ima črne lase,
mora imeti črno obleko, rujavolas rujavo
itd. »Ali ne?«

»Da, že res,« mu odvrne eden na-
vzočih, »kaj pa, če je dotični plešast?«

V nekem velikem cirkusu je pričel
eden od slonov kašljati in lastnik je rekel
uslužbencu, naj da slonu škaf vode, v
katero naj izlije steklenico žganja. »Kako
je s slonom,« vpraša drugi dan lastnik. —
»O,« pravi sluga, »je že čisto dober, samo
zdaj pa že vsi drugi sloni kašljajo.«

Vabilo na REDNI OBČNI ZBOR Kmetijske in
nabavne ter prodajne zadruge v Šmart-
nem pri Litiji, reg. zadr. z om. zavezo, ki se vrši
v nedeljo dne 6. marca 1927 ob 8 zjutraj v mali
Društveni dvorani. — Dnevni red: 1. Čitanje
zapisnika zadnjega občnega zbora. — 2. Poročilo
načelnstva. — 3. Poročilo nadzorstva. — 4. Odobrenje
računskega zaključka za prvo in drugo polletje
1926. — 5. Čitanje revizijskega poročila. — 6. Odo-
britev poslovnika. — 7. Volitev nadzorstva. —
8. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob nave-
denem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure ka-
sneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu
drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na
število navzočih članov. 1002

NEVESTE! Preden si nabavite OPREMO
(ba)lo, ogledajte si v trgovini

FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA :: Štitarjeva ulica štev. 5

krasno izbiro svile, volnenega blaga, gradla, šifo-
na, kontenine, cvilha, brisač itd.

Zima, perle in puh vseh vrst vedno v zalogi.

ZAHVALA.

Povodom smrti naše blage soproge in mamice
ANE DRENIK

ki je umrla dne 3. svečana 1927 po večletni težki
bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti za
umirajoče, nam je dolžnost, da izrečemo vsem, ki
so jo obiskovali v letih težke bolezni in jo tola-
žili, srčno zahvalo. Zahvalo tudi g. duh. svet. Smi-
dovniku za večkratni obisk in tolažbo, hvala vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako
obilnem številu prišli pomoliti k mrtvaškemu odru,
in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti k večnemu
počitku. Vsem bodi na tem mestu izrečena pri-
srčna zahvala in Bog plačaj!

Brallin, dne 7. svečana 1927.

Franc Drenik, soproga. — Franc, Rudolf, Alojzij,
sinovi. — Marija Kovačič, Ana Čudovan, hčeri.

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 11
poleg trgovine Schneider & Verovšek

ORIENT D. Z.

olijane in suhe barve, lake,
firnež, terpentini, prašno olje
ter vse slikarske in plekar-
ske potrebščine pri tvrdki

Najcenejše kupite

**Trpežnost Vaših čevljev
se podaljša!**

ako uporabljate

LUNA

pravo terpentinsko kremo

Prepričajte se!

Ustanovljena l. 1889.

Telefon štev. 16.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vlo-
ženega denarja
nad 250 milio-
nov dinarjev.

(Gradska Stedionica)
Ljubljana
Prešernova ulica

Stanje vlo-
ženega denarja
nad 1.000 mili-
jonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor
tudi na tekoči račun in sicer proti najugod-
nejšemu obrestovanju. — Hranilnica plačuje
zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi
v tekočem računu najvišje mogoče obresti.
Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi teko-
čega računa, je večje kot kjerkoli drugod,
ker jamči zanje poleg lastnega hranilniš-
nega premoženja še mesto Ljubljana z
vsem premoženjem ter davčno močjo.
Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča
denar nadoletnih, župnijski uradi cer-
kveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje pri-
hranke največ v naši hranilnici, ker je donar
tu popolnoma varen.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

„Domoljubov“ Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmet. potrebščine ali prodajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozir. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Za 10 Din dobi naročnik „Domoljubov“ na temo mestu mali oglas, ako ne obsega več kot 10—12 besedi.

Krojači in šivilje!

Kroje (šuite) po poljubnih slikah izdeluje **KNAFEL ALOJZIJ**, učitelj krojaštva, Ljubljana, Križevniška ulica 2.

Kovaškega vajenca

sprejme Franc Sterle, Staje 4, p. Studence-Ig.

Pozor mlinarji!

Na prodaj 6 stop za obdelovanje ješenja, malo rabljene, z vsemi pritlikinami in 2 peroti „steklja“, težka sama 112 kg za vodno kolo. Alojzij Bizjak, Moste, Zirovnica, Gorenjsko.

Mizarški šchehnik

nov je napredaj. Cena Din 525.—. Podreča, št. 6, pošta Medvode.

Vodna moč do 6 KS, ki se da izrabit za vsako obrt, na razpolago v okolici Medvode. Posebno potrebna obrt za popravilo lemežev in senir. Naslov v upravi št. 913.

Čevljarškega vajenca

sprejemem takoj Luka Zupan, Duplje, Gorenj.

Kovaškega vajenca

sprejme takoj Slavko Urbančič, Fužine št. 12, Sp. Hrušica.

Platnice za lanski letnik „Slovenca“ ima v zalogi Knjigovoznica K. T. D. v Ljubljani.

Čipke vseh vrst za domaćo in cerkveno porabo dobite najugodnejše pri Osrednji čipkarski zadrugi v Ljubljani, Kongresni trg 2.

Vačica za slaščičarsko in medicinsko obrt, zdravega in močnega, sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. E. Stary, nasl., Krško ob S.

Seme Kašojškega zela

prodaja Ig. Mercina, p. D. M. v Polju 20 gr za 5 Din. Denar z naročilom, tudi v znamkah.

Mizarškega vajenca

sprejme takoj Ivan Goljar, mizar, Podgora, št. Vid nad Ljubljano.

Vajenca za splošno kovaštvo sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Anton Nardoni, kovač, Podoben, p. Poljane nad Skofjo Loko.

Pozor mlinarji!

Iz kmečkega mlina se proda po ugodni ceni: 2 para belih in 1 par črnih kamnov, 2 dobro ohranjeni hrastovi vrtači za vodna kolesa in nekaj železnih jermenov. Proda se skupno ali posamezno. Natančneje pri Josip Korošec, mlinar, Podpeč, p. Preserje.

Obvestilo. Pred dnevi sem bil v neki gostilni; ko sem hotel plačati, sem vzel iz denarnice 100 dinarski bankovec in ga položil na mizo pred sebe. Nato pa sem se za nekaj časa odstranil in pustil bankovec na mizi. Ko sem prišel nazaj, bankovec ni bilo več na mizi; pozneje je bankovec slučajno zopet prišel v mojo posest. Nekateri obrekovalci razširjajo ta dogodek zlobno potrjen, da tako škodujejo moji osebi. Opozorjam, da bom sodnijsko nastopil proti vsakomur, kdor ta dogodek nepravilno razširja. Sv. Valburga, 10. febr. 1927. **FRANC BAČNIK.**

Pľučne bolezni so ozdravljive!

Pľučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Zasluzenje — Močno polenje — Bronhialni katar — Katar v grlu — Sluzni kašelj — Izmeček krvi — Vzdiganje kvi — Tesnoba — Zbadanja itd., so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. — Nočno potenje in kašelj prestane, telesna tešina se poveča ter po splošnem poopnjenju olajša bolečino.

Resni moške zdravniške znanosti potrdijo prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastoni dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej muci bolečina, kdor se hoče naglo osvoboditi svojih bolezni na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opetovano opozorjam, da prejmete samo noma brez p ačeno, brez vsake zaveze s svoje strani, moja pojasnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritrdil tej

novi ureditvi Vaše prehrane

ki to označujejo kot izborno prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in Vas bo nato vsak čas lahko posređlo moje oodnoto zastopstvo. Precitajte poduk in zaželi boste novih moči za svoje zdravje iz knjige izkušnega zdravnika. Zajamcuje Vam okrepitev in živjensko tolažbo in se obrača na vse bolnike, ki se zanimajo za sedanje stanje zdravljenja bolnih na pľučih.

Moj naslov je:

August Märzke, Berlin, Wilmsdorf, Bruchsalterstr. 5. Abt. 869.

SPREJME SE na večjem posestvu blizu Ljubljane priden, pošten, trezen in zanesljiv

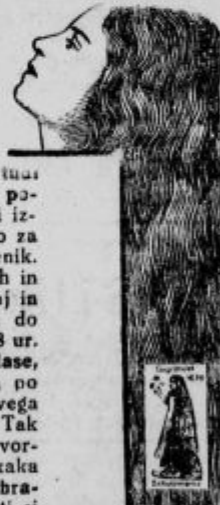
kravar in 1 hlapec h konjem.

- Pismene ponudbe na upravo »Domoljuba« pod: »Trezen in zanesljiv«. Plača po dogovoru. 929

»Kako to, da Mihevc zadnje čase toliko je?«

»Veš, kupil si je narejeno obleko, katera pa mu je prevelika, zato se hoče zrediti, da mu bo prav.«

Bubikopf pa tudi dolgi lasje

morejo očarati, toda samo tedaj, ako se lasje odlikujejo tudi po naravnem sijaju. Vse to se more doseči z Ana-Čilag-pomado za rast las! Ta pomada je najboljšo sredstvo proti izpadanju las, priznana na vseh 5 kontinentih kot sredstvo za pospeševanje rasti las, za goste lase in za učvrščenje korenin. Pospešuje pri moških, ženskih in otrocih razvitek gostih in čvrstih las in jim daje že po kratki uporabi naravni sijaj in krasno barvo in varuje lase pred prerano osivelostjo tja do visoke starosti. Čilag-pomada odstranjuje prhljaj tekom 48 ur. Nobeno sredstvo ne vsebuje toliko redilnih snovi za lase, kakor Čilag-pomada, ki je tekom 50 let svojega obstoja po vsej pravici dobila svetovni sloves. Že po uporabi prvega lončka prestanejo izpadati lasje in opaža se nova rast. Tak uspeh dokazujejo milijardi zahvalnih pism, ki so došla tvornici iz celega sveta tekom 50 let. Čilag-pomada ni nikaka običajna lepotilna pomada, marveč izborno sredstvo za obranjenje las ter se ista priporoča vsakomur, ki želi ohraniti si svoj najlepši naravni kras do visoke starosti.

Cena enemu lončku Din 60.—, dvojnatu lonček Din 90.— in poština. Razpošilja se no povzetju iz tovarne za SHS: **Laboratorij „AURORA“, Kamernica 95 (Srljem)** iščejo se preprodajalci v vseh mestih.

Kdor ima revmatizem, večkratni glavobol, zobobol, omotico, prehlad v nosu, grlu ali prsih, naj pozna in z vspehom bo zadovoljen

„ALGO“ proti revmatizmu.

„Alga“ je zdravilo, brez katerega ne bi smela biti nobena družina. „Alga“ je lek, ki Vam more večkrat koristiti. Vsaki steklenici je priloženo točno navodilo.

4 steklenice s poštnino in zavojem	77 Din
8 steklenice „ „ „ „ „	131 „
14 „ „ „ „ „	205 „
25 „ „ „ „ „	320 „

Adresa za naročila

Laboratorij „ALGA“, Sušak 4.

Da je „Alga“ izborno zdravilo, se boste prepričali, ako prečitata nižje navedeni zahvali:

Blagorodni gospodi!

Glejte, znova naročam Vaše dobro zdravilo „Alga“. Radi dobrega učinka pri vseh, ki ga vžirajo, se uporaba istega pri nas zelo širi. — Jas sem Vam resnično zelo hvaležen in Vas prosim, da mi čimprej pošljete še 14 steklenic „Alge“.

Z velikim spoštovanjem Janko Petolas.

Sutivan.

Dvakrat sem že naročila Vaše zdravilo „Alga“, sedaj ga pa v tretjič. Prosim Vas, da mi čimprej pošljete še 12 steklenic. — Marsikomu je to zdravilo že pomagalo in to pri raznih bolečinah, za to ga nestrno priporočamo in se Vam obenem prisrčno zahvaljujemo.

S spoštovanjem Marija Vidovič.

INVENTURNA-PRODAJA

PETOVIA ČEVLJE

LJUBLJANA, Dunajska cesta 1a.
PTUJ, Slovenski trg.

PRIPOROČAM VELIKO ZALOGO

modrocev

vsake vrste mreže, divane. Velika izbira firme in
afrika vedno v zalogi in največje prodaje

RUDOLF SEVER, LJUBLJANA

Marijin trg št. 2 — naspr. frančiškanske cerkve

Najuspešnejše sredstvo za rezo domače hrane
je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače.
posebno klavne hrane. Jasen dokaz neprecenljive
vrednosti Mastina so brezštevilna zabvalna pisma!
Cena: 5 (krat 46 Din. 10 (krat 80 Din. LEKARNA
TRNKOCZY (zrav. rotopija). Ljubljana. Mestni trg 4

Samo

pri Osrednji špikarski zadruzi,
Ljubljana, Kongresni trg 2, dobi-
te najcenejše kleklane čipke.

Nova trgovina manufakture,
novo blago in nove nizke cene

Josip Šlibar

Ljubljana, Stari trg 21 . poleg Zalaznika

Kože vseh vrst divjačine

kakor:

lisičje, kunje, vidrove, zajčje, veverične itd.

KUPUJEM STALNO po najboljših cenah.

Eligij Eher, krznar in izdelovalec ČEPIC,

LJUBLJANA - Kongresni trg

(hiša Slovenske Maticel).

Dramatična društva in vsi del. igralci, nabavite u
ILUSTRIRANO »LEPO MASKO« IL. izd.

Učna metoda maskiranja na podlagi slik in skic
v raznih barvah. Cena izvodu 40 Din. — Založba
E. NAVINSEK, Ljubljana. 7921

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji

za šivanje, krojenje
in vezanje ter za
vse dom.

Predem si nabavite
stroj, ogledate si to
izrednost pri terdki

L. Baraga,

Ljubljana

Seienburg, ul. 6/L

Brezplačno pošt.

15 letna jamstva.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštne tekočnega urada za Slovenijo
št. 11.941

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeblene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje
tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.